

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 2. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 12. oktober 2012
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V) formand, Jens Joel (S), Jeppe Kofod (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lone Loklindt (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Lykke Friis (V), Henrik Høegh (V), Pia Adelsteen (DF), Merete Riisager (LA), Lars Barfoed (KF)

Desuden deltog: Udenrigsminister Villy Søvndal (SF) (bistået af direktør Michael Zilmer-Johns), klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard (RV), miljøminister Ida Auken (SF) og minister for ligestilling og kirke og minister for nordisk samarbejde Manu Sareen (RV)

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3191 (udenrigsanliggender) den 15. oktober 2012

Udenrigsministeren: Jeg vil i dag forelægge punkterne på rådsmødet vedrørende udenrigsanliggender på mandag.

Alle sagerne er denne gang til orientering.

1. Sydlige naboer

- *Politisk drøftelse*
- *Rådskonklusioner (Syrien)*

Rådsmøde 3191 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferater:

Rådsmøde 3183 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse den 23/7-12)

EUU alm. del (11) – bilag 569 (side 1465, senest behandlet i EU 22/6-12)

Udenrigsministeren: Jeg vil gerne orientere om dagsordenspunktet Sydlige naboer. Punktet forventes særligt at fokusere på situationen i Syrien og Egypten.

Situationen i Syrien er under stadig forværring. Desuden er faren for regional ustabilitet som følge af konflikten blevet øget. I sidste uge oplevede vi, hvordan syrisk artilleribeskydning ind i Tyrkiet dræbte 5 personer. Danmark har sammen med de øvrige NATO-medlemmer meldt klart ud, at vi står sammen med Tyrkiet. Jeg har på det kraftigste fordømt regimets artilleribeskydning og krævet, at regimet sikrer, at lignende episoder ikke forekommer i fremtiden.

Den humanitære situation og flygtningesituationen er ligeledes markant forværret. Mindst 2,5 million mennesker har behov for akut humanitær assistance, og op mod 300.000 mennesker er flygtet til Syriens nabolande. Danmark har nu i alt

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

ydet 102 mio. kroner i humanitære bidrag, og yderligere danske bidrag kan komme på tale.

På rådsmødet vil vi drøfte den seneste udvikling i Syrien. Jeg forventer, at vi blandt andet vil have fokus på den humanitære situation, bestræbelserne på at samle oppositionen, forberedelsen af en mulig transition og fortsat støtte til Brahimis arbejde. Jeg forventer desuden, at vi igen vil stramme sanktionerne, blandt andet ved at udvide listen over personer der rammes af indefrysning af midler og indrejseforbud i EU, så de kommer til at omfatte hele den syriske regering.

Fra dansk side bakker vi op om FN's og Brahimis bestræbelser på at finde en politisk løsning på konflikten. Samtidig er det vigtigt, at Danmark – sammen med det øvrige internationale samfund og ikke mindst den syriske opposition – forbereder os på den transition, der uundgåeligt må komme en dag.

På mødet forventes også en kort drøftelse af Egypten med udgangspunkt i præsident Morsis vellykkede besøg i Bruxelles den 13. september. Under samtalerne var der fokus på den socio-økonomiske situation i Egypten, som især lider på grund af faldet i udenlandske investeringer og turistindtægterne. Præsident Morsi har sat økonomien øverst på regeringens dagsorden for at indfri nogle af de forventninger, som befolkningen har til forbedringer af levevilkårene, beskæftigelsen og lov og orden. EU fortsætter sine bestræbelser på at sikre, at forholdet til Egypten styrkes til gavn for økonomisk vækst og jobskabelse – især gennem frihandelsaftaler og markedsadgang. På rådsmødet forventes bl.a. drøftet hvordan EU kan bidrage til Egyptens demokratiseringsproces og hjælpe med at genskabe investorenes tillid.

I forbindelse med drøftelsen vil vi også komme ind på forberedelserne til de to møder på ministerniveau i Cairo den 14.-15. november, hvor der først vil være et fælles møde for udenrigsministre fra EU og Den Arabiske Liga og dagen efter et såkaldt "task force"-møde mellem EU og Egypten. Centrale temaer vil her være EU's fortsatte støtte og forventninger med den såkaldt "more-for-more" tilgang, hvor vi i højere grad vil være villige til at lade pengene og fordelene flyde til de lande, som engagerer sig i reformer og understøtter respekt for de grundlæggende rettigheder. Det er principper, som vi selv har været med til at definere under dansk formandskab, og som jeg fortsat vil presse på for.

Jeg forventer, at vi også vil komme ind på situationen efter det tragiske angreb på det amerikanske konsulat i Benghazi den 11. september, der blev gennemført i kølvandet på demonstrationer om den islamkritiske film. Angrebet er en klar påmindelse om de risikoelementer, som har været kendte gennem nogen tid. I Libyen oplever vi i den politiske proces – i modsætning til sikkerhedssituationen – fremskridt med etablering af den nye nationalforsamling, og jeg ser frem til dannelsen af en ny libysk regering. Fra EU's side er man i færd med at undersøge, hvordan man bedst understøtter en ny regering, herunder bl.a. inden for sikkerhed, grænsekontrol, civilsamfundet og kvinders rettigheder.

Nikolaj Villumsen mente, den langvarige borgerkrig i Syrien kan få forfærdelige konsekvenser for civilbefolkningen. Han ville gerne høre, om man udover at ar-

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

bejde for en styrkelse af oppositionen også arbejder for fredsforhandlinger, som involverer begge parter. Det er afgørende, at vi kan få skabt en våbenhvile, så vi kan få nødhjælpen frem til befolkningen.

Udenrigsministeren nærede en afgrundsdyb bekymring for situationen i Syrien nu, hvor man nærmer sig en vinter i et land, som har 300.000 eksterne flygtninge, og hvor man regner med, at der vil være 710.000, når vi runder årsskiftet. Infrastrukturen er brudt sammen, og store dele af energiforsyningen virker ikke. Store dele af sundhedssektoren fungerer ikke. Der er al mulig grund til at drøfte, hvordan vi kan hjælpe flygtningene i nabolandene, hvor vi indtil nu har afsat 102 mio. kr. til hjælp i Jordan. Det internationale samfund må under alle omstændigheder sikre humanitær bistand til de stakkels mennesker.

Udenrigsministeren gav Nikolaj Villumsen ret i, at fredsforhandlingerne selvfølgelig må fortsætte. Vi må diskutere med alle, men udenrigsministeren havde svært ved at se, at Assad kunne komme til at spille en rolle, når han har været medvirkende til at beskyde fredelige demonstranter, og når han har lejet snigmordere til at skyde børn og fuldstændigt uskyldige og bombarderet boligblokke. Det er afgørende, at de forskellige befolkningsgrupper bliver vel repræsenteret i det styre, som kommer til efter Assad. Vi har derfor hele tiden opfordret den syriske opposition til at blive mere inkluderende, så den kommer til at omfatte alle de etniske, religiøse og politiske grupperinger, der er i Syrien. Danmark spiller en aktiv rolle, når det drejer sig om at få en bedre koordinering af oppositionen.

Udenrigsministeren tilføjede, at da han mødte FN's udsending, Brahimi, for to uger siden i New York, betegnede denne den politiske situation som svær. Vi har tilbudt ham al den danske hjælp, vi kan yde, når det drejer sig om at finde en politisk løsning på konflikten i Syrien.

2. Iran

– *Politisk drøftelse*

– *Evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3191 – bilag 2 (sammenfatning side 5)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 569 (side 1468, senest behandlet i EUU 22/6-12)

EUU alm. del (11) – bilag 418 (side 601, FO, behandlet i EUU 18/1-12)

Udenrigsministeren: Vedrørende spørgsmålet om Irans atomprogram har der desværre ikke været den fornødne fremgang i forhandlingerne med Iran. Regimet i Teheran har stadig ikke taget imod den udstrakte hånd fra det internationale samfund og engageret sig seriøst i forhandlingerne om at finde en løsning.

Danmark har lagt vægt på den såkaldte tosporstilgang, hvor vi opfordrer til forhandlinger, samtidig med at vi fastholder presset på styret for at tilskynde et seriøst engagement i forhandlingerne. Den tilgang vil vi fortsætte.

Derfor betyder den manglende iranske forhandlingsvilje, at vi må øge presset på det iranske regime. Der er lagt op til en udvidelse af de eksisterende sanktioner med yderligere målrettede tiltag bl.a. inden for transport- og energisektoren og den finansielle sektor. Der er dog – på grund af modstand fra enkelte lande – endnu ikke opnået enighed om hele sanktionspakken.

Jeg forventer desuden, at vi på rådsmødet – i tilknytning til vedtagelsen af strammere sanktioner – vil have en bredere debat om Iran og den regionale situation under frokosten. Vi har i den forbindelse også noteret os det kraftige fald i den iranske valuta og de seneste demonstrationer i anledning af den forværrede økonomiske situation.

Pia Adelsteen syntes, det så ud, som om der var tale om en forværring af situationen, idet hun havde læst, at Irans antal af centrifuger var blevet fordoblet, så landet kan få mere beriget uran og i løbet af kort tid være klar til at få atomvåben. Både USA og Israel har reageret meget kraftigt. Derfor ville hun høre, om EU agter at følge USA og Israel for at forhindre, at Iran får atomvåben.

Lykke Friis pegede på, at der i britisk presse er ideer om, hvordan man kan få skærpet sanktionerne, f.eks. ved en total handelsboykot og ved at nægte Iran adgang til banker. Hun spurgte, om det er noget, regeringen kan støtte, eller om den har andre ideer til en mulig skærpelse af sanktionerne.

Nikolaj Villumsen var meget bekymret over de udmeldinger, der er kommet fra Israel, som taler om angreb på Iran. Ingen gør sig nogen som helst idé om, at et israelsk angreb på Iran kan udrydde atomanlæggene. Iran vil formentlig svare igen, hvilket kan trække EU og USA ind i konflikten. Det kan blive en meget voldsom konflikt, som kan få konsekvenser for sejladsen af olie gennem Hormuzstrædet. Nikolaj Villumsen pointerede, at det er vigtigt at sende et meget klart signal om, at vi ikke arbejder med en model, som inkluderer en storkrig. Vi vil forhindre

dre, at der er nogen, der udvikler atomvåben, og vi må også have løst det problem, at Israel har atomvåben. Det ville være godt, hvis der var en atomvåbenfri zone i Mellemøsten. Derfor spurgte han, om det var en idé, regeringen ville rejse.

Udenrigsministeren erkendte i svaret til Pia Adelsteen, at forhandlingsprocessen i hvert fald midlertidigt ikke bevæger sig fremad. Der har været afholdt tre møder, og 3+3 gruppen har forsøgt at lægge pres på iranerne. Men sanktionerne virker – selv om det har taget nogen tid – og den iranske valuta styrtdykker under indtryk af sanktionerne. Der har været relativt store demonstrationer i Teheran, hvilket er udtryk for en folkelig utilfredshed med styret. Vi må presse på for en fortsat forhandlingsproces, samtidig med at vi bliver ved med at stramme sanktionerne. Vi vil ikke kræve, at iranerne ikke bruger atomkraft til civile formål, men de må ikke udvikle atomvåben. Hvis Iran bliver en atommagt, vil det i dramatisk grad være med til at destabilisere Mellemøsten, for så bliver der et kapløb om at blive atommagt. Der er ikke nogen uoverensstemmelse mellem EU's og USA's position. Begge arbejder sammen i 3+3 gruppen om at lægge et maksimalt pres på styret i Teheran. Udenrigsministeren sluttede med at sige, at under debatten på mandag vil vi lægge op til yderligere at stramme sanktionerne. Det er helt afgørende, som Pia Adelsteen siger, at Iran ikke når at berige uran til det punkt, hvor det kan anvendes til militære formål. Efter det punkt er der en fase, hvor det skal anbringes i missiler. Det er inden for den tidsramme, vi har mulighed for at lægge det pres på Iran, der gør, at Iran ikke udvikler sig til en atommagt.

I svaret til Lykke Friis sagde udenrigsministeren, at finansieringen i bankerne er noget af det, vi kan ramme, ligesom vi rammer olieproduktionen og transportsektoren og personer rundt om regimet. Det er for tidligt at sige præcist, hvor vi lander, idet der er forskellige opfattelser, men Danmark har hele tiden ligget i front, når det gjaldt skærpede sanktioner, som er et alternativ til de trusler om et angreb, som har floreret rundt omkring.

Vi har selvfølgelig også hørt de israelske trusler, sagde udenrigsministeren til Nikolaj Villumsen, og støtter, at vi i stedet for skal lægge pres på Iran, så landet ikke udvikler sig til en atommagt. Vi vil ikke inddrages i en mellemøstlig storkrig.

Nikolaj Villumsen spurgte, om udenrigsministeren helt konkret ville arbejde for, at EU tager afstand fra et israelsk angreb på Iran. Israel må ikke forledes til at tro, at EU vil sende tropper, hvis de angriber Iran.

Udenrigsministeren mente ikke, det var hensigtsmæssigt diplomati at tage stilling til alle mulige scenarier. Vi skal lægge maksimalt pres på det iranske styre. Det tyder på, at presset er ved at virke, i og med at den iranske valuta styrtdykker. En militær aktion er ikke en del af vores strategi.

3. Mali/Sahel

- *Politisk drøftelse*
- *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3191 – bilag 2 (sammenfatning side 7)

Udvalgsmødereferater:

Rådsmøde 3183 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse den 23/7-12)

Udenrigsministeren: Situationen i Mali efter militærkuppet i marts er fortsat uklar og flydende og har potentiale til at destabilisere de øvrige lande i regionen.

I det nordlige Mali har bevæbnede terrorist- og oprørsgrupper samt kriminelle netværk konsolideret deres kontrol. Udviklingen har massive konsekvenser for lokalbefolkningen, og mange er allerede flygtet til nabolande.

Malis regering har anmodet den regionale vestafrikanske organisation, ECO-WAS, om at støtte dens hær med at tilbageerobre det nordlige Mali. Der er sendt en lignende henvendelse til EU. Mali har også henvendt sig til FN's Sikkerhedsråd med anmodning om vedtagelse af en resolution, der autoriserer intervention af en international militær styrke i Mali med henblik på at støtte Malis væbnede styrker med at genvinde kontrollen over hele landets territorium.

I forbindelse med FN's generalforsamling blev der afholdt et højniveaumøde om Sahel, hvor jeg selv deltog. Mødet har bidraget til at bringe situationen i Sahel højt op på den internationale dagsorden. Som konkret opfølgning på mødet har Ban Ki-Moon lovet at fremlægge en integreret FN-strategi for Sahel og besluttet sig for at udnævne en særlig FN-repræsentant for regionen. Jeg forventer, at FN's Sikkerhedsråd snart vedtager en resolution, der bemyndiger støtte til Malis hær og planlægning af militær indgriben i Nordmali.

På rådsmødet vil vi drøfte, hvorledes EU kan bidrage til en effektiv håndtering af situationen. Jeg forventer, at man fra EU's side vil være særligt optaget af følgende fem områder:

1. Opfordre den maliske regering til at få udarbejdet en troværdig køreplan for processen, der skal lede frem til afholdelse af valg.
2. En villighed til gradvist at indfase bistanden afhængigt af den politiske udvikling i Mali.
3. En fortsat trussel om at vedtage sanktioner mod de væbnede grupper i Nord og andre, der måtte obstruere den politiske transitionsproces.
4. Finansiell og logistisk støtte til ECOWAS.
5. Anmodning om udarbejdelse af et krisestyringskoncept for en kommende ny militær CSDP-mission i Mali, der bl.a. vil få til opgave at træne og understøtte Malis hær.

Der pågår også i EU-kredsen overvejelser om at udvide den eksisterende civile CSDP-mission i Niger til også at omfatte Mali og Mauretania, når situationen tillader det.

Fra dansk side støtter vi op om en samlet og ambitiøs EU-tilgang, der bidrager til øget internationalt engagement i regionen, støtter genopbygningen af en effektiv

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

og legitim regering i Bamako og samtidigt aktivt bidrager til håndtering af sikkerhedssituationen. EU-tilgangen vil endvidere kunne understøtte en integreret FN-strategi for hele regionen.

Som følge af forsvarsforbeholdet kan Danmark imidlertid ikke deltage i beslutningen om eller udførelsen af en eventuel kommende militær CSDP-mission i Mali.

4. Østlige Partnerlande: Hviderusland og Georgien

– *Politisk drøftelse*

– *Rådskonklusioner (Hviderusland og Georgien)*

Rådsmøde 3191 – bilag 2 (sammenotat side 10)

Udvalgsmødereferater:

Rådsmøde 3183 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse den 23/7-12)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Lykke Friis betegnede udviklingen i Ukraine op til valget som dybt bekymringsværdig. Der er f.eks. gennemført en ny presselov, som svækker pressefriheden, og senest har der været en afstemning, som vil gøre det ulovligt at omtale homoseksualitet. Hun argumenterede for, at det er nu, EU skal lægge pres på Ukraine, ikke mindst fordi der går rygter om, at præsidenten efter valget vil ændre forfatningen, så han kan blive valgt af parlamentet frem for at blive valgt direkte. På den baggrund spurgte hun, hvordan regeringen overvejer at lægge pres på Ukraine. Vil man blot lægge associeringsaftalen ned i skuffen, eller kunne man forestille sig, at man "smækker kassen i". I den forbindelse pegede hun på, at det amerikanske senat har vedtaget en resolution, hvor man peger på, at de ansvarlige for Timosjkenkos fængsling skal nægtes indrejse i USA.

Udenrigsministeren var ligesom Lykke Friis dybt bekymret over den demokratiske udvikling i Ukraine. Vi har ikke tænkt os at underskrive en associeringsaftale, selv om den teknisk set er færdigforhandlet, før vi oplever reelle demokratiske fremskridt i Ukraine. Ukraine var jo på vej mod en demokratisk udvikling, men de sidste 3-4 år har der været betydelige tilbageskridt. Vi må lægge det fornødne pres på Ukraine, men udenrigsministeren troede ikke, man skulle afbryde kontakterne til landet. Det bliver imidlertid et underligt valg, idet mange af oppositionens ledere er i fængsel. Vi må holde fast i kravet om løsladelse af de politiske fanger, og at man holder op med de store politiske processer. Udenrigsministeren tilføjede, at han så en vis åbning over for pressen.

Lykke Friis spurgte, om udenrigsministeren vil gå videre i presset mod Ukraine og smække kassen i eller som amerikanerne nægte ukrainere indrejse.

Udenrigsministeren sagde, at vi drøfter, hvordan vi kan lægge et maksimalt pres på Ukraine, så vi får et frit og fair valg. Han nævnte, at Ukraine har indbudt valgobservatører, så vi får mulighed for at følge den tekniske afholdelse af valget. Situationen er imidlertid underlig, når mange af oppositionens ledere sidder i fængsel. Nu må vi se, hvor meget der kan opnås enighed om i EU, hvor der er forskellige holdninger, hvilket kan have noget med geografien at gøre. Danmark er fortalende for, at vi går langt.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Udg. 5. (Evt.) ASEM topmødet

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3191 – bilag 2 (samlenotat side 12)

Dette punkt var udgået.

6. (Evt.) Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3191 – bilag 2 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 549 (side 1159, senest behandlet i

EUU 11/5-12)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Nikolaj Villumsen syntes stadig væk, det er for slapt, at den danske regering ikke klart kan støtte en opgradering af Palæstinas FN-status. Han spurgte, hvorfor man ikke kan anerkende Palæstina, når man kan opgradere handelsaftalen med Israel.

Udenrigsministeren svarede, at den danske regering støtter oprettelse af en palæstinensisk stat, altså en tostatsløsning. Det står oven i købet beskrevet i regeringsgrundlaget. På et tidspunkt vil palæstinenserne fremlægge et resolutionsforslag i FN's generalforsamling, og når de gør det og vedkender sig deres ansvar som stat i forhold til fred og forsoning med naboerne og anerkender internationalt indgåede aftaler, så vil vi prøve at samle den brede kreds af EU-lande bag en opgradering af palæstinenserens FN-status. I mellemtiden må vi tage skridt, der kan lette situationen på jorden for de mennesker, der bor dér. Vi mærker varer fra israelske bosættelser, så de ikke bliver en del af associeringsaftalen. Samtidig opfordrer vi parterne til at indgå i en dialog og sætte sig ned ved et forhandlingsbord og løse de vanskelige spørgsmål.

Nikolaj Villumsen spurgte, om udenrigsministeren mener, det er korrekt at indgå en handelsaftale med Israel på nuværende tidspunkt, og om han ikke var bekymret over, at man i Europa-Parlamentet tilsyneladende ikke skelner mellem bosættelser og israelske varer i det forslag, der ligger til en handelsaftale.

Udenrigsministeren svarede, at det fortsat er regeringens linje, at en opgradering af handelsaftalen med Israel er udskudt, hvilket den har været siden 2009. Vi har ikke tænkt os at belønne Israel for at udbygge bosættelserne på Vestbredden og angribe nogle af palæstinenserne.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

7. EU-Kina

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3191 – bilag 3 (supplerende samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

8. Eventuelt – Westerweller rapporten

Udenrigsministeren: Endelig vil jeg kort nævne, at der forud for rådsmødet vil være en middag for EU's udenrigsministre og den russiske udenrigsminister Lavrov. Derudover har den tyske udenrigsminister inviteret til en uformel morgenmad om Westerwelle-rapporten – men den kommer vi tilbage til under samrådet senere.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3192 (almindelige anliggender) den 16. oktober 2012

Udenrigsministeren: Jeg vil i dag på vegne af Europaministeren forelægge punkterne på rådsmødet vedrørende almindelige anliggender, som finder sted på mandag. Alle punkterne er denne gang til orientering.

1. Den fremtidige europæiske samhørighedspolitik

– *Politisk drøftelse*

KOM (2011) 0607, KOM (2011) 0610, KOM (2011) 0611,
KOM (2011) 0612, KOM (2011) 0614, KOM (2011) 0615,
KOM (2012) 0496

Rådsmøde 3192 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 569 – (side 1477 FO, senest behandlet i EEU 22/6-12)

Udenrigsministeren: Lad mig kort gøre rede for status for forhandlingerne og forventningerne til rådsmødet.

Under det danske formandskab opnåede vi – som jeg nævnte for udvalget i juni – overordentlig gode fremskridt i forhandlingerne om den fremtidige samhørighedspolitik. På det kommende rådsmøde er der lagt op til at drøfte 4 forhandlingsblokke, som formandskabet vil søge at afslutte foreløbigt i form af en delvis generel indstilling på disse punkter. Det drejer sig om:

1. Territoriel udvikling og samarbejde.
2. Information/kommunikation.
3. Teknisk bistand samt finansielle spørgsmål uden for MFF'en.
4. Indikatorer og landespecifikke anbefalingers rolle i programmeringen af midlerne.

Det ser p.t. ud til at lykkes for formandskabet at opnå foreløbig afslutning på disse forhandlingsblokke.

Med hensyn til territorial udvikling er man enige om at styrke lokalsamfundsdrevet udvikling. Endvidere får bæredygtig byplanlægning en større plads i fremtiden. Hvad angår samarbejde over grænserne er der tale om en opsamling på de sidste punkter, som man ikke nåede under dansk formandskab. For så vidt angår finansielle aspekter ventes der enighed om en lettere forhøjet andel af midler, som medlemsstaterne kan overføre mellem kategorier af regioner, samt større klarhed over datagrundlag for additionalitetsprincippet. Altså princippet om, at strukturfondsinvesteringer skal lægges oven i – og ikke erstatte – nationale investeringer. Sidst men ikke mindst er der udsigt til, at det cypriotiske formandskab vil kunne finde et kompromis i spørgsmålet om landespecifikke anbefalingers rolle i programmeringen af midlerne. Kompromiset består i, at landene skal tage anbefalingerne i betragtning, når de programmerer strukturfondsmidlerne og Kommissionen tilsvarende, når den godkender programmeringsdokumenterne. Dette er

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

af væsentlig betydning for Kommissionen med henblik på at skabe sammenhæng mellem EU's økonomiske politik og anvendelsen af strukturfondsmidlerne.

Efter rådsmødet vil der bl.a. stadig udestå enighed om kapitlet om finansforvaltning samt om den fælles strategiske ramme, som navnlig udgør overordnede principper for fondenes samspil med andre af EU's finansielle instrumenter. Generelt kan man dermed sige, at dette rådsmøde udgør et opsamlingsheat bestående af relativt ukontroversielle udeståender fra det danske formandskab, mens de lidt tungere emner – navnlig finansforvaltning – er udskudt til senere behandling. Hertil kommer selvfølgelig budgetrammen for samhørighedspolitik og ændringen af en række kerneelementer som f.eks. støttekategorier, medfinansieringsrater osv. inden for strukturfondene. Disse afgøres i forbindelse med forhandlingerne om EU's flerårige finansielle rammer. Der gælder fortsat, at intet er helt på plads, før alt er aftalt.

Som vi skriver i samlenotatet, støtter regeringen fortsat Kommissionens forslag til reform af samhørighedspolitikken. Som bekendt sigter Kommissionens forslag på at målrette indsatsen til i højere grad at fremme vækst, beskæftigelse og grøn omstilling inden for Europa 2020 strategien. Det ligger i god tråd med regeringens generelle vækst- og beskæftigelsesdagsorden. Vi kan fra dansk side tilslutte os den enighed, der lægges op til ved rådsmødet i næste uge.

Når Rådet til sin tid er enige om en tilgang til forslaget, vil formandskabet indgå i forhandlinger med Europa-Parlamentet om den endelige udformning. Europa-Parlamentet vedtog sin holdning til forslaget den 11. juli i år.

Pia Adelsteen bad udenrigsministeren uddybe, hvad det reelt er, Kommissionen får bemyndigelse til, når der står, at den kan vedtage en fælles strategisk ramme for alle EU-lande.

Med hensyn til partnerskabskontrakterne står der, at de skal indeholde en liste over de forudsætninger af f.eks. lovgivningsmæssig eller administrativ karakter, som skal være opfyldt, for at et medlemsland kan nå sine målsætninger, og hvis de forudsætninger ikke er opfyldt, kan man suspendere udbetalingen af midler. Pia Adelsteen ville gerne vide, om det betyder, at Kommissionen er bemyndiget til at sige: "I skal lave disse lovgivninger; ellers får I ikke nogen midler."

Vedrørende de makroøkonomiske ubalancer står der, at for at få midler skal man overholde reglerne for makroøkonomiske ubalancer. Pia Adelsteen var godt klar over, at de makroøkonomiske ubalancer handler om indgreb over for lønninger og pensioner osv., men hvad er det for "regler", der skal overholdes.

Der står, at regeringen er skeptisk over for at lave den foreslåede medfinansiering af kriseramte lande, men vil regeringen modsætte sig det?

Nikolaj Villumsen pegede på, at man lægger op til, at ikke-eurolande kan blive straffet i form af tilbageholdelse af midler, hvis de ikke følger EU's krav til den økonomiske politik, eksempelvis på lønområdet. Han spurgte, om det ikke er en krænkelse af vort euroforbehold.

Udenrigsministeren ville overlade besvarelsen af de mange konkrete spørgsmål vedrørende samhørighedspolitikken til direktør Michael Zilmer-Johns.

Direktør Michael Zilmer-Johns pointerede, at det store skridt fremad med hensyn til samhørighedspolitikken blev taget under det danske formandskab. Det, der skal drøftes i næste uge, er nogle af de hjørner, som var udestående.

Med hensyn til de fælles strategiske rammer er der to diskussioner, sagde direktøren til Pia Adelsteen. Der er en diskussion, som handler om konditionalitet inden for administrationen af strukturfondsmidlerne. Her har det været en prioritet for os at sikre, at vi får en mere effektiv forvaltning. Den anden diskussion handler om makroøkonomisk konditionalitet. Her foreligger ikke helt konkrete erfaringer, men vi må forvente, at henstillingerne vil indebære en metodefrihed, således at Kommissionen peger på problemerne, men det vil være op til medlemslandene selv at vælge, hvordan man adresserer problemstillingerne. Der er ingen grund til at tro, at den danske arbejdsmarkedspolitik vil blive sat under pres.

Direktøren sagde til Per Clausen, at vi hele tiden har støttet, at man skærpede instrumenterne på dette område. Vi kæmper med at få adresseret de problemer, som de voldsomme ubalancer i mange af medlemslandene har givet. Som udenrigsministeren sagde, er det ikke noget, der vil berøre vort forbehold.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd 18.-19. oktober 2012

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3192 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden af 19/9-12)

Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 3 (brev fra formanden for DER vedr. implementering af DER's beslutninger)

Det Europæiske Råd 18-19/10-12 – bilag 4 (udkast til konklusioner)

EUU alm. del (12) – bilag 5 (Fortroligt) (udkast til retningslinjer for konklusioner til Det Europæiske Råd 18-19/10-12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 18 (side 1579, senest behandlet i EUU 21/9-12)

Udenrigsministeren: Hovedfokus for mødet må ventes at være de økonomiske emner. Formanden for Det Europæiske Råd vil fremlægge sin interimrapport om styrkelse af den Økonomiske og Monetære Union. Det Europæiske Råd vil give input til det videre arbejde frem mod mødet i Det Europæiske Råd den 13.-14. december, hvor formanden for Det Europæiske Råd skal fremlægge den endelige rapport med mere detaljerede forslag til vejen frem. Der er begrænsede forventninger til konkrete beslutninger på de 3 ud af de 4 byggeblokke i det opdrag, Van Rompuy fik fra Det Europæiske Råd i juni, nemlig: Integreret finanspolitisk ramme – ”finanspolitisk union” – integreret ramme for den økonomiske politik samt styrket demokratisk legitimitet.

Fokus for Det Europæiske Råds drøftelse må derfor ventes at være på den byggeblok, som vedrører bankområdet, hvor det må ventes, at Det Europæiske Råd vil vurdere status for diskussionerne vedrørende forslaget om en fælles europæiske banktilsynsmekanisme og – om nødvendigt – udstikke yderligere retningslinjer.

Forslaget lægger op til, at ECB trinvist skal overtage ansvaret for tilsynet med alle banker i euroområdet med start pr. 1. januar 2013. Det er forventningen, at det daglige tilsyn med langt hovedparten af bankerne fortsat vil blive foretaget af de nationale tilsyn med en klar forståelse om, at det endelige ansvar for tilsynet påhviler ECB.

Forslaget drøftes nu i en særlig arbejdsgruppe med sigte på en aftale inden årets udgang. Det er en meget ambitiøs tidsplan.

Danmark og andre ikke-eurolande vil have mulighed for at tilslutte sig det fælles tilsyn, men de endelige vilkår herfor er ikke præcist afklaret. Det er en sag, der skal vurderes grundigt, og derfor har regeringen igangsat et arbejde med henblik på at vurdere fordele og ulemper ved eventuel dansk deltagelse.

Vi deltager konstruktivt i forhandlingerne, fordi forslaget kan få betydning for den danske finansielle sektor og finansiell stabilitet i Danmark, uanset om vi går med i

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

det fælles tilsyn eller ej, fordi der kan være virkninger på det indre marked, og fordi vi under alle omstændigheder skal være med til at vedtage forslaget.

Som led i drøftelserne om en styrkelse af ØMU'en er der også overvejelser om en fælles eurozonepulje eller endog et fælles eurozonebudget, om end det fortsat er meget uklart, hvordan et sådant nærmere kunne konstrueres og dets eventuelle relation til det fælles EU-budget. Sådanne ideer kunne være et alternativ til andre former for fælles gældshæftelse, f.eks. eurobonds.

Derudover vil der være en generel opfølgning på konklusionerne fra Det Europæiske Råd i juni 2012 for at vurdere status vedrørende gennemførelse af job- og vækstpagten med henblik på eventuelt at fremkomme med yderligere retningslinjer.

Det er regeringens holdning, at elementerne i den vedtagne job- og vækstpagt skal implementeres effektivt og hurtigt. Det er EU's troværdighed, som står spil, og en hurtig og effektiv opfølgning på de allerede trufne beslutninger er en nødvendighed. Samtidig må vi søsætte nye initiativer, der kan bidrage til vækst og beskæftigelse, og det er forventningen, at Det Europæiske Råd vil hilse den anden indre markedspakke, som Kommissionen lancerede i sidste uge, velkommen.

Kina som strategisk EU-partner er også på dagsorden. Formanden for Det Europæiske Råd vil i denne forbindelse afreportere om udfaldet af EU/Kina-topmødet den 20. september 2012, og der ventes at komme en udveksling af synspunkter om forholdet til Kina.

Afslutningsvis vil Det Europæiske Råd drøfte den aktuelle udenrigspolitiske situation. For øjeblikket tegner det til, at diskussionen alene vil omhandle Syrien.

Pia Adelsteen undrede sig over, at man ville lave et stort, fælles banktilsyn, i betragtning af at vi herhjemme stadig væk diskuterer, om det danske finanstilsyn skulle have grebet tidligere ind, og i betragtning af at der er 6000 banker i EU. Hun mente, det stadig væk skulle være de nationale organer, der skulle føre tilsynet.

Nikolaj Villumsen pegede på, at det ikke går alt for godt for EU lige nu, så der kunne måske være behov for forandringer, men det, der ligger på bordet fra Van Rompuy, er ideer om en fælles skattepolitik og en fælles arbejdsmarkedspolitik og en endnu strammere styring af landenes finanslove. Han spurgte, om det er den vej, regeringen mener vi skal gå, og skal Danmark være en del af det?

Lykke Friis ville gerne vide, hvad regeringen egentlig går efter i forhandlingerne om EU's budget – udover at vi vil have en rabat. Når man som udvalget lige har foretaget rejser rundt til hovedstæderne, får man ikke indtrykket af, at den store sparekniv er taget frem, idet nogle vil bevare landbrugsstøtten, og andre vil bevare strukturfondstøtten. Der er snart kun udgifterne til forskning og innovation samt Connecting Europa og infrastrukturen under kategori 1a tilbage, som man kan skære i.

2. Europaudvalgs møde 12/10-12

Udenrigsministeren sagde til Nikolaj Villumsen, at den danske regerings position er, at vi vil respektere euroforbeholdet og derfor ikke vil tage skridt, der på nogen måde kan udfordre det. Det betyder, at når vi diskuterer bankunion og finanspolitisk union, har vi et ønske om at gå så langt, vi kan, fordi det er i dansk interesse. Men vi er meget opmærksom på, at vi har en grænse, der hedder euroforbeholdet. Det er endnu for tidligt at sige, hvor langt vi kan gå. Det må afhænge af den konkrete udformning.

Udenrigsministeren erkendte over for Lykke Friis, at forhandlingerne om EU's langsigtede budget bliver ganske vanskelige. Nogle ønsker at bevare landbrugsstøtten, mens vi ønsker den skåret ned eller helt fjernet. Det samme gælder strukturfondsmidlerne. Danmark ønsker flere midler til omstillingen af Europa, så vi bliver et stærkt kontinent.

3. Forberedelse af det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 22.-23. november 2012

– *Præsentation*

Rådsmøde 3192 – bilag 1 (sammenfatning side 14)

Det Europæiske Råd 22-23/11-12 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Som bekendt har formanden for Det Europæiske Råd indkaldt til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd den 22.-23. november med henblik på at drøfte de flerårige finansielle rammer.

På rådsmødet næste uge forventer jeg alene, at der vil være en kort præsentation af dagsordenen for det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd, og at Rådet vil notere sig indkaldelsen af det ekstraordinære møde. Der forventes ingen substantiel behandling, idet Rådet vender tilbage til sagen på sit møde den 20. november.

MFF er således ikke i sig selv på dagsordenen for dette møde. Der vil dog blive afholdt en morgenmad med Europa-Parlamentet, hvor vi får lejlighed til at drøfte sagen med MEP'erne.

4. Opfølgning på implementeringen af DER's konklusioner: Information fra formandskabet

– *Orientering*

Rådsmøde 3192 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udenrigsministeren: Det cypriotiske formandskab vil præsentere en faktuel oversigt over opfølgningen på de operative konklusioner og tidsfrister, som løbende er blevet udmeldt i Det Europæiske Råds konklusioner. Der er alene tale om et informationspunkt. Formålet med formandskabets oversigt er at sikre en effektiv opfølgning på møderne i Det Europæiske Råd.

5. DER-beslutning vedrørende antallet af medlemmer af Europa-Kommissionen

– *Politisk enighed*

Rådsmøde 3192 – bilag 1 (sammenfatning side 18)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 547 (side 1113, senest behandlet i EUU 3/5-12)

Udenrigsministeren: Rådet forventes at godkende udkastet til en Europæisk Råds-beslutning, hvormed Det Europæiske Råd formaliserer beslutningen om, at EU-Kommissionen også fremover vil bestå af én kommissær per medlemsland. Baggrunden er som bekendt, at Det Europæiske Råd i 2008 og 2009 vedtog en samlet "pakke" af løfter til Irland, som havde til hensigt at imødekomme det irske folks bekymringer vedrørende Lissabontraktaten. Pakken indeholdt en afgørelse, som præciserede, at Lissabontraktaten ikke ændrer på irske forhold vedrørende retten til liv, familie, uddannelse, skattepolitik, sikkerhed og forsvar, samt en erklæring om arbejdstageres rettigheder og socialpolitik. Derudover vedtog Det Europæiske Råd, at Kommissionen også fremover skal bestå af én kommissær fra hvert medlemsland. Denne pakke var en del af grundlaget for den folkeafstemning, der i oktober 2009 blev holdt i Irland om Lissabontraktaten, der som bekendt resulterede i et "ja".

Med formaliseringen af beslutningen om, at Kommissionen også fremover skal bestå af én kommissær per medlemsland, indfries den sidste del af de løfter, der blev givet til det irske folk i forbindelse med vedtagelsen af Lissabontraktaten.

Lykke Friis spurgte, om udenrigsministeren mener, det er godt nok, at hvert land bevarer en kommissær, eller vil man se på ideerne i Westerweller rapporten om juniorkommissærer.

Udenrigsministeren betegnede deltagerne i Westerwellegruppen som en gruppe fritænkere. Han ville tage drøftelsen om Westerweller rapporten under dagsordenens punkt 3.

Punkt 3. Samråd med udenrigsministeren vedrørende samrådsspørgsmål A om rapporten fra "The future of EU group" ledet af den tyske udenrigsminister Westerwelle

EUU alm. del (12) – samrådsspørgsmål A

EU-note (11) – E 41 (notat af 22/9-12)

EUU alm. del (11) – bilag 610 (rapport om Europas fremtid samt brev fra udenrigsminister Villy Søvndal til den tyske udenrigsminister)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

"Ministeren bedes redegøre for, hvilken retning han mener at EU bør udvikle sig i, set i lyset af rapporten fra "The future of EU group" ledet af den tyske udenrigsminister Westerwelle, hvori der gives udtryk for et ønske om, at EU's beføjelser udvides markant, og at den generelle udvikling skal gå imod et føderalt EU. I den forbindelse bedes ministeren svare på, om han ønsker et EU med en præsident, og om han ønsker et endnu tættere økonomisk integreret EU med deraf følgende afgivelse af suverænitet for medlemslandene."

Merete Riisager begrundede samrådsspørgsmålet. Hun mente, EU med hastige skridt bevæger sig imod en egentlig føderation. Hun ville gerne diskutere Westerwellerapporten, som udenrigsministeren har underskrevet. Udenrigsministeren havde deltaget i nogle af møderne, men ikke det første og det sidste, hvilket Merete Riisager kritiserede – især på baggrund af argumentationen om, at det er vigtigt at sidde med ved bordet.

Udenrigsministeren har benævnt Westerwellegruppen som en gruppe af fritænkere, men det er ikke opfattelsen i andre lande som f.eks. Tyskland, som er motoren og bestemmende for, hvad der kommer til at ske i Europa.

På denne baggrund ville Merete Riisager stille tre spørgsmål til udenrigsministeren:

Hvad er regeringens holdning til dannelsen af en egentlig euroregering? Hun bad udenrigsministeren friholde dette spørgsmål fra spørgsmålet om, hvorvidt Danmark ville træde ind i en sådan. I Westerwellerapporten beskrives tanker om en direkte valgt formand, som så udpeger en regering, således at man får et tokammersystem.

Formanden afbrød og sagde, at Merete Riisager blot skulle begrunde samrådsspørgsmålet. Nu måtte man høre, hvad udenrigsministeren ville svare. Så kunne Merete Riisager stille resten af sine spørgsmål derefter.

Udenrigsministeren: Jeg vil gerne starte med at give udtryk for min glæde over Europaudvalgets interesse i de bredere spørgsmål om EU's videre udvikling. På møderne har vi fokuseret på de den løbende strøm af konkrete sager, som ligger på bordet. Men det er sådan set helt nødvendigt, at vi også engang imellem tager tid til at se på det bredere perspektiv.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Det var samme ønske om at se tingene i et lidt bredere perspektiv, som foranledigede Tysklands udenrigsminister til at invitere en række kolleger til møder i den såkaldte fremtidsgruppe, og som fik mig til at acceptere invitationen. Westerwelle tog for første gang spørgsmålet op under det uformelle udenrigsministermøde her i København i marts, hvor der var generel enighed om, at vi som udenrigsministre også skulle bidrage med vores perspektiv på fremtidens Europa og vores placering i verden. Det kom der nogle meget udbytterige diskussioner ud af. Nu er de forskellige overvejelser så samlet i en lille rapport, så vi kan få et overblik over alle de ideer, som blev lagt frem af de forskellige ministre. Det er i den forbindelse værd at minde om, at ministrene deltog i deres personlige kapacitet. Som det i øvrigt fastslås i rapportens indledning, var ikke alle ministre enige i alle forslag. Det finder jeg grund til at understrege.

Jeg deltog selvsagt i gruppens arbejde med det formål at fremme mine egne holdninger, men også for at lytte til andres meninger.

Gruppens medlemmer var langtfra altid enige – hverken med mig eller med hinanden. Det var efter min opfattelse en styrke. Hovedinteressen og fokus for nogle af deltagerne blev også ændret, fra vi begyndte i april, til vi sluttede i september. Det afspejlede nok så meget udviklingen i krisen og dermed også deltageres interesse i, hvilke opgaver der skulle løses først, snarere end det var et udtryk for ændring af deltageres principielle standpunkter. Det var netop bredden i gruppen, som sikrede en reel, åben og konstruktiv debat og muligheden for at fremlægge et bredt idékatalog. Tanken var aldrig at fremlægge en fiks og færdig model for EU's fremtid – det ville i øvrigt også være fuldstændig umuligt alene af den grund, at det var 11 personligt udpegede udenrigsministre, der deltog – men alene at give en række bud, som kan sikre fokus på de væsentlige spørgsmål og danne grundlag for yderligere diskussioner.

Der er i høj grad et behov for overvejelser om udviklingen af det europæiske samarbejde. EU står i en krise – ingen tvivl om det. Den økonomiske og finansielle krise udviklede sig til en bankkrise og en statsgældskrise i flere eurozonelande. Og til en tillidskrise for Unionen som sådan. Mange tvivler på, at EU har den politiske vilje til at træffe og gennemføre de nødvendige beslutninger.

Krisen har afdækket et åbenlyst behov for at rette op på konstruktionsfejlene i ØMU'en. Der er allerede gjort et stort stykke arbejde med styrkelse af stabilitets- og vækstpagten, den nye procedure for makroøkonomiske ubalancer, europæisk semester, europluspagt og finanspagt. Samtidigt er der også gjort meget ud af at skabe vækst i de europæiske lande både gennem strukturreformer og omprioriteringer, men også ved at skabe vækst med de uforbrugte midler, EU havde i strukturfondene, smart vækst gennem modernisering af det indre marked og flere investeringer igennem EIB. Det indgik alt sammen i den vækstpagt, der blev vedtaget under dansk formandskab.

Nu må vi sikre, at beslutningerne bliver ført ud i livet. Det ved vi jo godt ikke sker af sig selv. Men det er ikke nødvendigvis tilstrækkeligt. Der er et ønske fra visse eurolande om at styrke den Økonomiske og Monetære Union yderligere, herunder gennem traktatændringer på forholdsvis kort sigt.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Jeg har fuld forståelse for, at eurolandene overvejer en styrkelse af deres samarbejde. Det er også i vores klare interesse, at situationen i eurozonen stabiliseres. Selv om vi ikke er del af euroen, er vi dybt afhængige af udviklingen. En sådan styrkelse kan selvfølgelig føre til, at tendensen til et EU i flere hastigheder forstærkes. Det er for vores vedkommende en naturlig konsekvens af vores forbehold. Men vi har en interesse i – og skal med fuld respekt for vores forbehold arbejde for – at undgå en opsplitning af samarbejdet i fasttømrede A- og B-hold.

Samtidig er det klart, at en eventuel traktatændringsproces – også selv om den i udgangspunktet er møntet på en begrænset traktatændring med henblik på at stabilisere euroen – kan åbne op for en lang række andre krav. Og for visse medlemsstater kan en hurtig traktatændringsproces vise sig vanskelig at håndtere i forhold til nationale valgperioder. Derfor tror jeg ikke, at en eventuel proces vil være hverken enkel eller ukontroversiel.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at situationen på markederne udvikler sig hurtigt. Ingen har en simpel løsning på de uhyre komplicerede problemstillinger. Vi må være indstillet på fordomsfrie og pragmatiske overvejelser.

Fra regeringens side går vi åbent og konstruktivt ind i drøftelserne af forslaget om banktilsyn og i den bredere diskussion om styrkelse af den Økonomiske og Monetære Union. Vi arbejder aktivt for at gøre vores indflydelse gældende.

På baggrund af en konkret vurdering af Danmarks interesser valgte et stort flertal i Folketinget som bekendt at gå med i både europluspagten og finanspagten. Den konkrete vurdering af danske interesser er også udgangspunktet for vores overvejelser om deltagelse i det styrkede europæiske banktilsyn. Og det vil være styrende for fastlæggelsen af regeringens holdning til van Rompuys forslag om styrkelse af ØMU'en.

Resultatet af diskussionen om styrkelse af ØMU'en er på ingen måde givet på forhånd. Under alle omstændigheder er det nødvendigt at tage diskussionen i den rigtige rækkefølge: Først må vi blive enige om substansen; derefter kan vi overveje de nødvendige instrumenter og juridiske grundlag. I sidste ende vil der selvfølgelig som altid i EU-samarbejdet være tale om et kompromis.

For Danmark er der den særlige omstændighed, at vi gennem vores forbehold har forpligtet os til ikke at stå i vejen for andre landes styrkelse af ØMU-samarbejdet. Det gælder også, hvis eurolandene skulle ønske at styrke samarbejdet gennem traktatændringer. Vi har en grundlæggende interesse i, at skellet mellem euro- og ikke-eurolande ikke bliver for stort. Men det er ikke vores opgave at bremse de andre.

I denne forbindelse vil jeg gerne understrege, at vores deltagelse i drøftelserne selvsagt til stadighed sker med respekt for de danske forbehold.

Parallelt med overvejelserne om styrkelse af ØMU'en indholdsmæssigt i lyset af den aktuelle krise er der en diskussion om et større spring i samarbejdets karakter bl.a. med henblik på at styrke den demokratiske legitimitet. En egentlig politisk union, en føderation af europæiske medlemsstater eller Europas Forenede Stater.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Jeg er enig i, at vi løbende bør se på mulighederne for at styrke EU's demokratiske legitimitet. Men vores fortsatte bestræbelser på at få EU til at fungere bedre, mere demokratisk og mere åbent kræver efter min mening ikke lange diskussioner om traktatændringer. Som det fremgår af rapporten, har vi mange uudnyttede muligheder inden for rammerne af eksisterende traktater. Det synes jeg skal være fokus for vores videre overvejelser. Vi bør effektivisere beslutningsgange og styrke koordinationen. Kommissionen kan forbedre sin funktionsmåde. Europa-Parlamentet kan organisere sit arbejde sådan, at det bliver mere gennemskueligt for borgerne. Europæiske topposter kan blive besat i en mere åben proces, men direkte valg af kommissionsformanden er jeg ikke tilhænger af. EU-debatten i de enkelte medlemsstater må styrkes. Forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter kan med fordel udbygges. Vi kan alle bidrage til at styrke den brede, folkelige EU-debat. Allervigtigst for den demokratiske legitimitet er det, at vi i praksis demonstrerer, at EU er i stand til at levere på de områder, der er væsentlige for borgerne: Bæredygtig vækst og beskæftigelse. En grøn omstilling af økonomien. Det fokuserede vi som bekendt med succes på under vores formandskab.

Rapporten indeholder også vidtgående tanker i retning af en europæisk føderalstat, f.eks. en fælles hær, sammenlægning af posterne som kommissionsformand og DER-formand samt på sigt også folkevalgt formand for Kommissionen, initiativret for Europa-Parlamentet og Rådet som et parlamentarisk andetkammer. Jeg mener ikke, at EU skal udvikle sig til en sådan føderalstat, og jeg er overbevist om, at det store flertal af europæere er enige. Men det er selvfølgelig helt legitimt, at andre engagerede europæere er af den opfattelse.

Under alle omstændigheder er det ikke spørgsmål, som nogen forventer afklaret i en kortere tidshorison. Kommissionsformanden har da også fastslået, at Kommissionen først vil præsentere sine tanker om fremtidens EU op til Europa-Parlamentsvalget i 2014.

Endelig omhandler rapporten en lang række spørgsmål vedrørende EU's globale rolle, som er af særlig interesse for udenrigsministrene.

Udgangspunktet for mig har naturligt været Europas rolle i verden og de erfaringer, som jeg selv gjorde mig under formandskabet, hvor jeg arbejdede tæt sammen med Ashton som udenrigsrepræsentant.

Europa skal også have en markant plads i fremtidens globale samarbejde.

EU må globalt gå forrest i kampen for menneskerettighederne og individets rettigheder. Mennesker over hele kloden har på dette punkt en berettiget forventning om et aktivt Europa.

Vi har med den fælles udenrigstjeneste oplevet en markant styrkelse. Med Ashton og den fælles udenrigstjeneste har vi særligt fået en større kontinuitet i kontakterne med andre lande og i planlægningen af vores politik.

Der er dog stadig behov for at styrke vores samarbejde. Her indeholder rapporten mange gode ideer. Vi må styrke den fælles udenrigspolitik. Sikre sammenhæng i EU's eksterne politikker, både i politikformulering og i den praktiske gennemførelse. Styrke den fælles optræden i internationale organisationer. Blive bedre til at

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

anvende den fælles udenrigstjeneste. Give Ashton mulighed for at udfylde sin rolle som koordinator i Kommissionen fuldtud. Udnytte mulighederne for mere effektive beslutningsgange, så enkelte lande ikke blokerer for beslutninger, der er principiel enighed om.

Der kommer en gennemgang af den fælles udenrigstjeneste i midten af næste år, baseret på de hidtidige erfaringer. Vi forsøger fra dansk side at sikre et højt ambitionsniveau, bl.a. på basis af arbejdet i Westerwellegruppen, mine erfaringer fra formandskabet og den danske tradition for at støtte op på dette område. Selv om det stadig er tidligt i processen, har jeg taget initiativ til, at vi går sammen med ligesindede lande om allerede nu at definere, hvad vi gerne vil have ud af den fælles udenrigstjeneste. For mig drejer det sig især om, at den fælles udenrigstjeneste bliver en stærk, fælles platform for koordination af alle EU's eksterne politikker og medlemsstaternes indsatser på de relevante områder.

Afslutningsvist vil jeg gerne sige et par ord om den debat herhjemme, som rapporten har rejst, og som også hænger sammen med debatten om van Rompuy's kommende interimrapport om en styrket Økonomisk og Monetær Union. Først og fremmest er jeg glad for den interesse, som debatten er udtryk for. Det tager jeg som tegn på, at vi kan bidrage til at skabe en bredere EU-debat også i Danmark.

Samtidig vil jeg advare mod forsøg på at fremmane skræmmebilleder om, at vi står over for enorme spring i samarbejdets karakter. Det er selvfølgelig svært at spå, især om fremtiden. Og den aktuelle økonomiske situation – og dermed behovet for nye løsninger – kan udvikle sig hurtigt. Men det er altså på ingen måde en given sag, at der kommer snarlige, omfattende traktatændringer henimod en føderalstat. Langt hovedparten af medlemsstaterne deler mit ønske om, at vi i øjeblikket koncentrerer os om at håndtere den aktuelle krise. Af Westerwellerapporten fremgår det da også udtrykkeligt, at nogle medlemmer af gruppen ved slutningen af en længere proces kunne forestille sig en sådan egentlig føderation. Som det er fremgået, var jeg altså ikke en af dem.

Merete Riisager gik ud fra, at man kunne få talepapiret oversendt, således at man havde mulighed for at nærstudere det.

Hun bad udenrigsministeren bekræfte, at regeringen er modstander af en egentlig euroregering, ligesom den er imod en direkte valgt kommissionsformand.

Er regeringen modstander af dannelsen af en egentlig EU-hær?

Hvad er regeringens holdning til en fælles økonomisk politik for EU – forstået som en forøgelse af EU's beføjelser til at kontrollere medlemsstaternes budgetter og finanspolitik?

Udenrigsministeren siger, at ikke alle udenrigsministre var enige, og det er netop derfor, Europaudvalget har indkaldt udenrigsministeren til at uddybe, hvad der lige præcis er regeringens holdning, når udenrigsministeren har valgt at underskrive dokumentet.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Med hensyn til det med skræmmebilleder ville hun henstille til udenrigsministeren, at han talte med kommissionsformand Barroso og med IMF, som jo er med til at udmale disse skræmmebilleder om, at der er behov for et spring i samarbejdet i EU.

Pia Adelsteen pegede på, at udenrigsministeren har skrevet under på Westermøllerapporten, men samtidig fremstiller han den, som om det bare er strøtanker, som vi ikke nødvendigvis er enig i. Hun ville gerne vide, hvad udenrigsministeren er enig i af de meget konkrete forslag.

Når udenrigsministeren siger, at vi ikke er interesseret i at skabe et A- og et B-hold i Europa, hvem anser udenrigsministeren så for at udgøre B-holdet?

Når udenrigsministeren siger, at der er en grundlæggende interesse i, at forskellen mellem eurolandene og ikke-eurolande ikke bliver for stor, hvad er det så for forskelle, der ikke må blive for store, og hvorfor må de ikke blive for store?

Pia Adelsteen advarede imod, at man lagde sig tilbage i hængekøjen og troede, at der ikke skete noget, når alle snakker om det.

Nikolaj Villumsen tog sagen meget seriøst, når vores udenrigsminister og Tysklands udenrigsministre og de centrale udenrigsministre i EU har skrevet under på papiret. Om det tættere økonomiske samarbejde, der bliver lagt op til, står der i den note, Europaudvalget har fået, at man skal udstyre EU med stærkere beføjelser til at overvåge EU-landenes nationale budgetter. Er regeringen enig i det? Er regeringen enig i, at man skal udbygge den økonomiske union gennem en mere bindende koordination mellem EU-landene?

Det er godt at høre, at regeringen ikke ønsker en føderal stat, men nu ligger der en "fritænkeridé" på bordet, som går ud på, at der skal være flertalsafgørelser inden for forsvarspolitikken – altså at man i yderste konsekvens kan gå i krig ved en flertalsafgørelse. Regeringen ønsker jo at afskaffe forsvarsforbeholdet. Hvis det afskaffes, vil vi så være med til flertalsafgørelser i forsvarspolitikken?

Lars Barfoed var lidt forvirret med hensyn til hvilken status denne rapport egentlig har, og spurgte, om udenrigsministeren havde deltaget som Villy Søvndal eller som Danmarks udenrigsminister.

Vi hører meget om, hvad regeringen ikke kan støtte, men det er meget svært at gennemskue, hvad der egentlig er regeringens Europapolitik. Hvad er det for nogle synspunkter, som udenrigsministeren kan tilslutte sig? Udenrigsministeren siger, at vi deltager åbent og konstruktivt i arbejdet med en bankunion, men hvad er egentlig vore synspunkter i forbindelse med en bankunion?

Hvad lægger udenrigsministeren i, at vi skal styrke EU's demokratiske legitimitet? I den forbindelse pegede Lars Barfoed på, at den måde, hvorpå man i rapporten vil styrke den demokratiske legitimitet, er ved at få en valgt kommissionsformand og ved at lade hele Europas borgere deltage i Europa-Parlamentsvalget i alle lande. Når man ikke er tilhængere af en føderation, skal man være opmærksom på, at det er Ministerrådet og landene, der træffer beslutningerne.

Lykke Friis henviste til, at der var en tysk udenrigsminister, som "fritænkte" den 12. maj 2000, da han stod på Humboldtuniversitetets fornemme talerstol og åben-

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

bart frigjorde sig fra den spændetrøje, det kan føles at være i, når man er udenrigsminister. Han talte om sine visioner for Europa. Det førte i hvert fald efterfølgende til en traktat. Når man indgår i en sådan gruppe, må det jo være, fordi man har noget at bidrage med. Hvor mener udenrigsministeren, han har sat sine fingeraftryk eller fodaftryk? Er det med hensyn til grøn vækst eller med hensyn til de nationale parlamenters rolle?

Hvis man definerer et stort spring fremad som værende en føderal stat, så kortslutter man debatten, for en føderalstat bliver selvfølgelig aldrig til noget. Men alligevel kan der godt ske nogle ting, som er temmelig vidtrækkende. Debatten er blevet konkretiseret i form af forslaget om fælles budgetter for eurolandene og den tyske idé om, at man skal have en traktatændring. Mener udenrigsministeren, at andre lande også betragter diskussionen om traktatændringer som beskæftigelsesterapi?

Er der stater, som decideret mener, at man skal have en ny traktat for at kunne løse euroens problemer? Og hvad er udenrigsministerens holdning hertil?

Udenrigsministeren pegede på, at hvis man ønskede store ændringer gennemført i Europa, så var der nogle formelle procedurer, som skulle følges; så kunne man ikke nøjes med at invitere 10 specifikke landes udenrigsministre.

Nogle af udenrigsministrene var ligesom den danske udenrigsminister mest optaget af at styrke det europæiske samarbejde ved at tage konkrete skridt, der lavede borgernes dagligdag, det være sig i form af fiskeriaftaler eller landbrugsaftaler, fælles udenrigspolitik eller fælles miljøbestemmelser. Andre var mere optaget af de mere symbolske spring i det europæiske samarbejde, men det sidste har ikke været en dansk position.

Udenrigsministeren svarede Merete Riisager, at regeringen ikke er tilhænger af en euroregering, men vi vil ikke forhindre andre lande i at gå videre i den retning.

Han så slet ikke for sig, at man var på vej til at etablere en EU-hær.

Med hensyn til hvad en fælles økonomisk politik indeholder sagde udenrigsministeren, at vi har et ønske om, at vi får en fælles tilsynsmekanisme i Europa, der sikrer, at de ting, vi så under krisen, får sværere ved at gentage sig, og at vi får et stærkt banktilsyn, idet det i høj grad er bankerne, der har skabt problemerne – altså at vi ovenpå de nationale tilsyn får et europæisk tilsyn med bankerne.

I besvarelsen af Pia Adelsteens spørgsmål om, hvad det var, udenrigsministeren var enig i, nævnte denne, at det som sagt var, at man koncentrerede sig om det konkrete samarbejde, og at man fik en langt stærkere europæisk udenrigspolitik. Udenrigsministeren tilføjede, at det er der måske grund til at nævne netop på en dag, hvor EU får Nobels fredspris. EU er den største donor af bistandshjælp i verden, og EU er almindelig anerkendt og respekteret for det arbejde, vi laver i Asien, i Afrika og andre steder.

Med hensyn til at undgå et A-hold og et B-hold sagde udenrigsministeren, at han mente, det ville være farligt, hvis vi får en gruppe af eurolande, som forstærker deres samarbejde, mens ikke-eurolandene i stigende grad kobles fra.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Udenrigsministeren sagde til Lars Barfoed, at hvis han skulle have forpligtet Danmark, skulle han have søgt et mandat i Europaudvalget.

Med hensyn til den europæiske legitimitet er der to tolkninger. Den ene er, at hvis europæerne vælger en præsident, vil de holde mere af Europa. Det var ikke udenrigsministerens tankesæt. Hans tankesæt var, at legitimiteten ligger i EU's evne til at løse praktiske problemer mellem landene.

Udenrigsministeren svarede Lykke Friis, at Danmark havde bidraget med to synspunkter: Nødvendigheden af at forstærke det udenrigspolitiske samarbejde og at dreje det europæiske samarbejde i retning af mere konkrete skridt.

Når nogle lande ønsker traktatændringer, er det fordi det er deres vurdering, at hvis man skal have den udvikling, som de gerne vil have, er der nogle traktatmæssige hindringer. Det var udenrigsministerens personlige synspunkt, at hvis man ser på, hvad der er sket i det europæiske samarbejde de sidste par år under indtryk af krisen, er det bemærkelsesværdigt, hvor langt man er nået uden at støde på grænser i traktaten. Derfor mente han ikke, man skulle parkere den europæiske diskussion i ti år – som det tog sidste gang – mens man drøftede traktatændringer.

Merete Riisager var enig med udenrigsministeren i den sidste betragtning om, at vi ikke skal parkere debatten, og at der kan ske rigtigt meget uden traktatændringer.

Med hensyn til et Europa i to hastigheder pegede hun på, at der er nogle lande, som slet ikke ønsker, at Europa skal bevæge sig, og som slet ikke mener, der skal være yderligere integration.

Hun spurgte, hvad det betyder helt konkret, når udenrigsministeren siger, at Danmark skal være med så langt som muligt. Mener regeringen, at Danmark skal integreres yderligere i EU?

Hvor langt vil regeringen gå i retning af solidaritetsmekanismer, hvor man laver en eller anden form for udligning mellem landene, og hvordan vil regeringens holdning være, hvis vi bliver bedt om at deltage i sådanne solidaritetsmekanismer?

Pia Adelsteen havde stadig ikke fundet ud af, hvad udenrigsministeren er enig i i den kun 9 sider lange Westerwellerapport – bortset fra at han ville have et bedre fungerende EU og en mere koordineret udenrigspolitik.

Hun mente, man allerede havde et EU i to hastigheder, nemlig et Nord og et Syd. Og som Merete Riisager så rigtigt siger, er der nogle lande – bl.a. England og Tjekkiet – som simpelt hen ikke ønsker mere integration.

Nikolaj Villumsen bad udenrigsministeren lave et skriftligt notat om, hvad han er enig i i rapporten, og hvad han er uenig i.

Han syntes, der manglede et forslag i rapporten. Det er et kæmpe problem, at vore østeuropæiske kolleger bliver underbetalt og udnyttet groft. Han mente, vi skulle kæmpe for en social protokol, sådan at man sikrer, at løn- og arbejdsvilkårene er ordentlige, og spurgte, hvorfor udenrigsministeren ikke havde fået dette med i rapporten. Ganske vist ville det kræve en traktatændring, men det ville være en positiv traktatændring.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Lykke Friis opfattede udenrigsministerens svar sådan, at udenrigsministeren ikke havde den opfattelse, at det var nødvendigt at ændre traktaten for at redde euroen. Der er nogle lande, som har en fundamentalt anden holdning, ikke mindst Tyskland. Fra Venstres side lytter man nok lidt mere til Tyskland, når dette euro-land mener, en traktatændring er nødvendig. Hvis udenrigsministeren ønsker at sætte en anden dagsorden, må han være konkret og sætte nogle knaldperler på, som styrker samarbejdet på konkrete områder, således at man kan tale om "Resultaternes Europa".

Man ønsker at styrke de nationale parlamenter, men hvordan?

Lars Barfoed forstod, at når man skal styrke den demokratiske legitimitet, så handler det om beslutninger, der forbedrer borgernes situation, men det står der ikke noget om i rapporten. Det, der står om demokratisk legitimitet, handler i høj grad om at styrke Europa-Parlamentet, hvilket Lars Barfoed fandt problematisk, idet det vil undergrave landenes indflydelse gennem Ministerrådet, hvor der foregår et samarbejde mellem selvstændige stater.

Udenrigsministeren mente ligesom Merete Riisager ikke, at traktatændringer er nødvendige. Det var derfor, han advarede imod, at man kom til at låse Europa fast på en traktatdiskussion.

Udenrigsministeren ville meget gerne have mere integration på miljøområdet, idet miljøvirkninger er grænseoverskridende. Han ville også gerne have mere integration, når det gælder udenrigspolitikken, idet det afgørende er, at Europa taler med én stemme. Som bekendt er det også regeringens politik, at vi gerne vil af med retsforbeholdet, så vi kan få yderligere integration på det område, bl.a. for bedre at kunne bekæmpe den internationale kriminalitet.

Han gav Pia Adelsteen ret, at der var nogle sydlige lande og nogle nordlige lande, der var nogle, der var med i euroen, og andre, der ikke var, der var nogle lande der var medlem af NATO, og nogle der ikke var.

Udenrigsministeren gjorde Nikolaj Villumsen opmærksom på, at hvis man bevæger sig ind arbejdsmarkedspolitikken, forudsætter det en traktatændring, men han kvitterede selvfølgelig for, at Enhedslisten nu var parat til at gennemføre traktatændringer, hvor man inddrog flere områder under det fælles europæiske samarbejde.

I svaret til Lykke Friis sagde udenrigsministeren, at det var spændende at have en EU-debat, som ikke er bundet til den aktuelle dagsorden, men han havde ikke været klar over, at Venstre var tilhænger af traktatændringer. Det, regeringen er interesseret i, kan gennemføres inden for traktatens rammer.

Med hensyn til hvor regeringen har sat sine fodaftryk, pegede udenrigsministeren på det udenrigspolitiske afsnit.

Med hensyn til de nationale parlameters rolle findes der på side 8 en lang gennemgang. I øvrigt mente udenrigsministeren, at man i Danmark har et godt system med et Europaudvalg, som giver regeringen et mandat.

Merete Riisager pegede på, at det er på det økonomiske område, man kan lave en integration, som løser problemerne for helt almindelige mennesker. Derfor

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

spurgte hun, om udenrigsministeren er villig til at lade Danmark gå videre på det område, og om udenrigsministeren var enig i, at euroen vil give store økonomiske fordele, og at euroen er kernen i det europæiske samarbejde.

Nikolaj Villumsen replicerede, at når han nævnte en social protokol, var det for at skabe en beskyttelse mod social dumping og de rigtigt dårlige forhold på arbejdsmarkedet, som skaber had mellem folk. Har udenrigsministeren forladt det synspunkt, som han tidligere har været enig med fagbevægelsen i, at man skulle samle 1 million underskrifter for at få en social protokol?

Lykke Friis spurgte, hvad regeringen mener om ideen om juniorkommissærer. Hun pointerede, at hun ikke var gået ind for en traktatændring, men havde sagt, at Venstre lyttede til, hvad Tyskland sagde.

Udenrigsministeren sagde til Merete Riisager, at han troede, det havde overrasket mange, hvor langt det var muligt at gå inden for den økonomiske politik, uden at traktaten forhindrede det. Når det f.eks. drejer sig om en bankunion og en fælles tilsynsmekanisme synes regeringen, det er en rigtig god idé.

Han mente ikke, euroen var kernen i det europæiske samarbejde, men den er en af søjlerne. Kernen i det europæiske samarbejde er værdierne. Udenrigsministeren tilføjede, at han syntes, det var godt, at andre lande stadig fandt det attraktivt at blive medlem af EU.

Regeringen vil gerne tage skridt mod social dumping, sagde udenrigsministeren til Nikolaj Villumsen. Det gjorde man sidste år ved en aftale med Enhedslisten. Men den mener, man kan gøre det på nationalt plan.

Udenrigsministeren sagde i svaret til Lykke Friis, at han mente, man på en række punkter kunne forbedre Kommissionens arbejde, men det er ikke den danske regerings synspunkt, at man skal lave A- og B-kommissærer.

Han var overrasket over, at Venstre var åben over for traktatændringer. Det betyder, at man ikke er lukket. Det er en anden position end regeringens. Det var blot den overraskelse, han spontant havde givet udtryk for.

Formanden afsluttede samrådet med at takke Udenrigsministeriet for den hjælpsomhed, det havde udvist i forbindelse med udvalgets rejse til Paris og Berlin.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3194 (miljø) den 25. oktober 2012

Punkt 1 hører under Klima-, Energi- og Bygningsministeriets ressort og blev forelagt af klimaministeren.

Punkt 2-7 og 9 hører under Miljøministeriets ressort og blev forelagt af miljøministeren.

Formanden sagde, at hvis det bliver meget teknisk, kan embedsmændene svare på eventuelle komplicerede spørgsmål.

Miljøministeren: Det er rigtigt, at vi har en del temmelig tekniske sager på, bl.a. Hong Kong konventionen og prioriterede stoffer. Den del, der handler om fritidsfartøjer, er erhvervspolitisk og i hvert fald noget kompliceret. Så kan det være godt, at der nogle skarpe embedsmænd med.

Jeg kan henvise til samlenotatet om rådsmødet for miljø den 25. oktober – miljødelen – som blev sendt til udvalget den 4. oktober 2012.

Der er tre sager på rådsmødet, som vedrører mit ressortområde, og som alle vil blive forelagt til orientering. Derudover vil jeg forelægge tre punkter som en tidlig forelæggelse til forhandlingsoplæg, da det cypriotiske formandskab vil søge at opnå enighed med Europa-Parlamentet i første behandling. Herudover vil jeg orientere om en verserende sag ved EU-Domstolen.

1. Forberedelse af FN's klimakonference COP18 i Doha (26.11 – 7.12)

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3194 – bilag 1 (samlenotat side 1)

Klimaministeren: EU's klima- og miljøministre skal mødes den 25. oktober 2012 og vedtage rådskonklusioner forud for COP18 i Doha, Qatar, til december. Jeg vil gerne orientere udvalget lidt om, hvad vi kan forvente med hensyn til rådskonklusioner, og hvad regeringens holdning til dem er, nu hvor vi efter mødet i Doha skal i gang med at implementere de aftaler, der blev truffet i Doha.

Formålet med rådskonklusionerne, som det cypriotiske formandskab har udarbejdet udkast til, er at få fastlagt EU's overordnede forhandlingspositioner på en række udestående spørgsmål.

Det gælder primært EU's holdning til:

1. Indholdet af en samlet aftalepakke i Doha.
2. Forhold relateret til en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen – særligt spørgsmålet om håndtering af overskydende landekvoter fra den første til den anden forpligtelsesperiode.

En ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen er et centralt krav fra ulandene og dermed en helt afgørende forhandlingschip, som man kalder det.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Lykkes det at vedtage en ny forpligtelsesperiode, vil det formentlig være nemmere at opnå fremdrift i forhandlingerne om en juridisk bindende global klimaaftale, som skal indgås i 2015 ifølge aftalen i Durban og have forpligtelser for alle parter til ikrafttræden senest i 2020. Det er det, vi kalder Durban Platformen.

EU's tilgang er klar: Aftalen på COP18 skal være en samlet pakke – nøjagtigt som det var tilfældet på både COP16 og COP17.

For regeringen i Danmark er det afgørende, at en sådan "Dohapakke" bliver balanceret og ambitiøs i forhold til klimaet og indeholder alle elementer fra den aftale, man enedes om på COP17.

Det betyder, at hvis EU og andre ilande på COP18 skal påtage sig en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen, så skal det modsvares af fremdrift i forhandlingerne under den nye Durban Platform – altså den nye aftale, som skal gælde fra 2020.

Konkret skal vi i Doha derudover have vedtaget en køreplan med milepæle for forhandlingerne frem mod 2015, sådan at resultatet fra COP18 ikke ender med kun at blive proces.

Forhandlingerne i arbejdsgruppen om fælles aktion under klimakonventionen bør afsluttes i overensstemmelse med aftalen fra COP17. Arbejdsgruppen blev nedsat i 2007, og med resultaterne fra COP16 og COP17 er arbejdsgruppens mandat ved at være fuldt implementeret.

Fremadrettet skal vi alene forhandle i en arbejdsgruppe, nemlig den om en juridisk bindende global klimaaftale, der forpligter for alle parter – ikke kun ilandene. Vi skal væk fra den skarpe og lidt kunstige opdeling mellem ilande og ulande, som hidtil har hersket i klimaforhandlingerne.

Det primære udestående internt i EU er – i forhold til en anden forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen – afsnittet vedrørende overskydende landekvoter, de såkaldte AEU'er

Det cypriske formandskab har lagt op til, at EU skal nå til enighed om en række overordnede principper for overførsel og anvendelse af overskydende landekvoter. Det er ikke nogen let opgave, cypristerne dermed har givet sig selv, skulle jeg hilse og sige.

Det er fortsat regeringens holdning, at der bør ske en fuld annullering af alle overskydende landekvoter af hensyn til den miljømæssige integritet. Men fronterne er trukket skarpt op imellem EU-landene internt.

Regeringen vil – med afsæt i drøftelserne om emnet på COP17 i Durban og på rådsmødet i marts 2012 under dansk EU-formandskab – arbejde for, at man på rådsmødet kommer en løsning nærmere. Det er regeringens holdning, at der i forhandlingen af en løsning bør tages udgangspunkt i de konkrete elementer, der tidligere har været drøftet.

F.eks. kunne en mulig løsning vise sig at blive overførsel af kvoter fra den første til den anden forpligtelsesperiode, men med meget strenge restriktioner angående brugen af dem og hvem man må videresælge til. Derudover vil regeringen

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

arbejde for, at de overskydende landekvoter helt bliver annulleret efter anden forpligtelsesperiode – altså den nye forpligtelsesperiode der starter i 2020.

Ulandegruppen – G77 – har i forhandlingerne fremlagt et forslag indeholdende de elementer, der tidligere har været drøftet, herunder i forhold til restriktioner på brug og salg af overførte landekvoter samt at overskydende kvoter skal annulleres efter anden forpligtelsesperiode. Forslaget er i dansk optik positivt og kan være et rigtigt godt udgangspunkt for at finde en løsning.

Det er vigtigt, at man får fastlagt en EU-position, så EU på COP18 er i stand til at agere på dette helt centrale spørgsmål. Det agter jeg personligt at arbejde aktivt for på rådsmødet. Der, hvor der er en "red line", altså der hvor regeringens grænse går, er, at jeg ikke er villig til at gå på kompromis med den miljømæssige integritet.

Endelig er det regeringens holdning, at miljørådskonklusionerne bør indeholde en henvisning til vigtigheden af at fortsætte klimafinansiering efter 2012, hvor perioden med opstartsfinansiering udløber.

Lykke Friis delte helt overordnet regeringens linje. Desværre er der meget "dejavu" over sagen, men hun havde indtryk af, at klimaministeren gjorde sit bedste.

Hun ville gerne have en kommentar fra klimaministerens til de meldinger, der var kommet fra amerikansk side over sommeren, bl.a. til Sterns udtalelser på et universitet, hvor han satte spørgsmålstejn ved 2 graders målsætningen.

Klimaministeren har givet udtryk for – hvilket den tidligere regering også gjorde mange gange – at handlingssporet er vigtigt, og at man skal opnå nogle konkrete resultater. På den baggrund spurgte hun, om der er sket nogen ændring i vigtigheden af FN-sporet. Hun havde svært ved at bevare optimismen og mente, at det blev en meget "blød" Dohapakke.

Klimaministeren nævnte, at han for 14 dage siden havde deltaget i et møde i New York og havde en uformel drøftelse med repræsentanter fra ulandene, som betragtede Sterns udtalelser som en "prøveballon" mere end som udtryk for, hvad USA vil komme til forhandlingsbordet, men de er udtryk for, at USA mener, den bedste tilgang til en ny aftale vil være, at landene kommer med deres bud, frem for at der indgås en global, juridisk bindende aftale. USA vil godt være med til noget, men vil ikke bindes for meget. Regeringen mener, 2 graders målsætningen er helt afgørende for at bevare troværdigheden i den internationale klimapolitik.

Regeringen mener, at der skal være en balance mellem FN-sporet og handlings-sporet. Som situationen er nu, må man konstatere, at 2 graders målsætningen ikke nås gennem FN-sporet alene. Men det er ikke det samme som at sige, at FN-sporet ikke er ganske afgørende. Frem til 2020 bliver handlingsporet helt afgørende. Miljøministeren kunne godt tænke sig, at man aftalte nogle helt konkrete ting frem til 2020, f.eks. med hensyn til skibsfart. Han nævnte, at han selv i november måned skulle rejse til Asien, hvor der er en stigende forståelse for, at der

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

er et sammenfald i interesserne. Under denne rejse ville han pege på, at Danmark har noget godt at byde på.

Klimaministeren syntes, det var godt med bløde pakker, men ikke på klimaområdet.

Lykke Friis mente, det blev afgørende at få konkretiseret de resultater, man nåede via handlingssporet.

Hun spurgte, om de 30 pct., EU tidligere har været inde på, at vi ville tilbyde, er helt ude af billedet.

Klimaministeren svarede, at det, som EU har meldt ind i Doharunden, er 20 pct. Vi har tilkendegivet politisk, at vi kan gå med til 30 pct., hvis andre gør det samme, men det er der ikke nogen udsigt til.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om batterier til håndværktøj

– *Generel indstilling*

KOM (2012) 0136

Rådsmøde 3194 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Miljøministeren: Punktet vil blive forelagt til orientering. Udvalget gav forhandlingsoplæg på sagen den 1. juni 2012, og det er fortsat gældende.

Formandskabet har sat sagen på dagsordenen med henblik på at opnå en generel indstilling til sagen i Rådet.

Danmark var imod, at undtagelsen blev indført i batteridirektivet tilbage i 2006.

Regeringen lægger derfor først og fremmest vægt på, at undtagelsen ophæves – og at det sker hurtigst muligt.

Forhandlingssituationen er den, at der er et blokerende mindretal, der presser på for at få en meget sen ophørsdato for undtagelsen – i forventning om at Europa-Parlamentet vil pege på en tidlig dato, der ligger tættere på Kommissionens foreslåede dato, som er den 31. december 2015.

Formandskabet har nu foreslået, at undtagelsen skal ophøre 1. januar 2018. Det vil sige, at der er lagt 2 år og en dag til Kommissionens forslag til ophørsdato. Det mener jeg er for uambitiøst. Danmark vil derfor i det videre forløb samarbejde med de gode kræfter, der ønsker en tidlig ophævelse af undtagelsen.

Pia Adelsteen spurgte, om miljøministeren forventede, der ville blive indgået et kompromis med hensyn til delegerede retsakter.

Miljøministeren svarede, at regeringens position har ikke ændret sig fra sidst, man diskutererede delegerede retsakter, nemlig at de skal dreje sig om teknik, ikke om målsætning og grænseværdier.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ophugning af skibe

– *Politisk debat*

KOM (2012) 0120, KOM (2012) 0118

Rådsmøde 3194 – bilag 2 (samlenotat side 7)

Miljøministeren: Punktet forelægges til orientering.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen til politisk debat.

I Danmark blev kendskabet til skibsophugning under uforsvarlige forhold kendt, da de tidligere DSB-færger fra Storebælt blev solgt til videre sejlads, men via stråmænd sendt til skrotning. Det var bl.a. de færger, vi alle sammen kender fra vor barndom, færgerne "Asa Thor", "Knudshoved" og Frederik IX", der blev skrottet i Indien. Jeg tror, mange blev meget chokeret og kan huske billederne, hvor disse gamle kendinge lige pludselig lå på en indisk strand.

Det er selvfølgelig helt uacceptabelt, og tilfælde som disse resulterede i 2009 i, at Hong Kong konventionen blev vedtaget i regi af den Internationale Maritime Organisation, IMO. Formålet med konventionen er at begrænse brug af farlige stoffer, når man laver skibe, og at sikre en sikker og miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe. Konventionen er endnu ikke trådt i kraft. Det kræver, at mindst 15 stater, som besidder mindst 40 procent af den samlede tonnage, har ratificeret konventionen.

Kommissionens forslag om ophugning af skibe implementerer Hong Kong konventionen i EU og forpligter medlemsstaterne til at ratificere konventionen, når implementeringen er tilendebragt.

Jeg mener, det er helt centralt, at landene i EU ratificerer konventionen, og at EU går forrest for at sikre, at konventionen træder i kraft så hurtigt som muligt globalt set. Regeringen støtter derfor, at implementeringen af Hong Kong konventionen sker, så processen med ratifikation og ikrafttræden af konventionen globalt fremmes mest muligt.

Regeringen støtter Kommissionens forslag til implementering, og vi tilslutter os, at implementeringen foretages, så der opnås størst muligt miljømæssig effekt på globalt plan.

Kommissionens forslag lægger samlet set op til en konventionsnær implementering. Kun på enkelte punkter foreslås en skærpet regulering fra Kommissionens side. Det gælder først og fremmest kravet om, at EU-flagede skibe kun må ophugges på anlæg, der optræder på den såkaldte "europæiske liste", og som opfylder en række specifikke miljø-, sikkerheds- og sundhedsmæssige kriterier. På enkelte punkter går disse kriterier videre end de kriterier, der er etableret i Hong Kong konventionen.

Regeringen finder det væsentligt, at der etableres en "europæisk liste" over anlæg, der kan benyttes til ophugning af EU-flagede skibe, og støtter i den forbindelse, at kriterierne sikrer miljømæssig forsvarlig behandling, svarende til de standarder som er beskrevet i Kommissionens forslag.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Når EU's implementering af Hong Kong konventionen er trådt i kraft, giver vi skibsrederne i Europa en legitim mulighed for at få ophugget deres skibe uden for OECD. Det er i den forbindelse helt centralt for alle parter, at vi sikrer, at EU ikke dermed åbner op for en ny "Kong Frederik"-sag. I den periode, det går, fra vi har ratificeret Hong Kong konventionen, og til den træder i kraft globalt, er der et hul, hvor man kan risikere, hvis skibene sendes til lande uden for OECD, at de faktisk behandles efter dårligere regler end dem, der ligger under Baselkonventionen i dag. Det er derfor, vi har lavet denne europæiske liste, for at der ikke skal være et sådant slip, fra vi har vedtaget reglerne, til de kommer til at gælde globalt set.

Forhandlingssituationen i Rådet er den, at Rådet – for en gangs skyld – er delt i denne sag, idet en mindre gruppe af medlemslande støtter Kommissionens forslag, mens en anden mindre gruppe af medlemslande ønsker, at EU først implementerer ved konventionens ikrafttrædelse. Det cypriotiske formandskab arbejder på baggrund af tilkendegivelserne i Rådet på en mere konventionsnær implementering af Hong Kong konventionen end i Kommissionens forslag.

Som part i Hong Kong konventionen vil regeringen til syvende og sidst også kunne acceptere et forhandlingsresultat, hvor EU's forordning bliver en ren implementering af Hong Kong konventionen, og hvor den fornødne ophugningskapacitet sikres.

Forslaget forventes videreført til det irske formandskab, der vil forsøge at færdiggøre det.

Henrik Høegh henviste til de høringssvar, som gav udtryk for, at reglerne var OK for så vidt angår nye og nyere skibe, men at der kan være problemer med den ældre del af flåden med hensyn til omkostninger og salg til bekvemmelighedsflaglande. Det ville han gerne høre lidt mere om.

Merete Riisager henstillede til miljøministeren, som talte om, at det var forfærdeligt at se disse skibe, som vi alle sammen havde sejlet med i vor barndom, ligger på en strand i Indien, at hun forsøgte at holde sig rationelt til tingene. Hun mente, det var udmærket, at disse skibe blev ophugget dér, hvor det økonomiske er mest rentabelt, så længe det gøres på en måde, som ikke går ud over miljøet.

Miljøministeren sagde i svaret til Henrik Høegh, at man i lang tid havde prøvet at lave fælles regler, men Baselkonventionen dækker ikke på "high seas". Derfor prøver vi at lave IMO-regler. For Danmark er der ikke det store problem, idet vi har en moderne flåde, og de skibe, som bliver ophugget, er som regel solgt til andre lande.

Hun svarede Merete Riisager, at en af grundene til, at Danmark havde taget sagen op var, at de danske skibe lå på stranden i Indien og blev hugget op af folk med de bare næver.

4. Resultatet af EU's opfølgning på Rio+20 konferencen juni 2012

– Vedtagelse af rådskonklusioner

– KOM (2011) 0363

Rådsmøde 3194 – bilag 2 (sammenfatning side 18)

EUU alm. del (11) – bilag 277 (Fortroligt) (Rio+20 om forhandlingsteksten vedr. Rio+20)

EUU alm. del (11) – bilag 278 (forhandlingsteksten vedr. Rio+20 konferencen og kommentarer fra EU og G77 samt EU's skriftlige kommentarer)

Rådsmøde 3194 – bilag 3 (henvendelse af 10/10-12 fra Concord Danmark)

Udvalgsmødereferat:

Senest behandlet i EEU 5/10-12, referat endnu ikke omdelt

Miljøministeren: Denne sag forelægges til orientering.

Danmark kan generelt støtte formandskabets udkast til rådskonklusioner om Rio+20.

Rådskonklusionerne er EU's opfølgning på Rio+20 topmødet.

Vi er fra dansk side enige i de centrale temaer, der bliver fremhævet, herunder det særlige behov for at få vedtaget globale bæredygtighedsmål, behovet for en bredere måling af BNP og et globalt rammeværk for virksomhedsrapportering.

Det er væsentlige elementer i den globale omstilling til en grønnere verdensøkonomi.

Med Riokonferencen fik vi bragt miljøet ind i det økonomiske maskinrum og sat bæredygtighed øverst på den politiske dagsorden.

EU skal fortsat aktivt bidrage til globalt lederskab og vise omverdenen, at vi stadig er indstillet på at gå efter konkrete og forpligtigende resultater for verdenssamfundet i form af mål og tidsfrister.

I den sammenhæng vil Danmark aktivt støtte de bestræbelser, der finder sted på internationalt plan i forhold til at formulere globale bæredygtighedsmål – eksempelvis på vand og energi.

På det område kunne rådskonklusionerne godt blive forbedret, og jeg vil arbejde for, at de 5 prioritetsområder, EU foreslog på Riokonferencen – det var energi, vand, hav, bæredygtig arealforvaltning og ressourceeffektivitet, herunder affald – igen bliver fremhævet i konklusionerne, selv om det ser svært ud i Rådet lige nu.

Danmark støtter endvidere en udfasning af miljøskadelige subsidier samt aktiv inddragelse af erhvervslivet og civilsamfundet.

Nikolaj Villumsen var interesseret i at høre, hvad regeringens planer er om implementering af en grøn økonomi, og hvordan vi stiller os til FN's finansieringsstrategi.

Han spurgte, hvad vi gør for at udfase statsstøtten til fossile brændstoffer.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Er regeringen enig i, at investeringer i grøn omstilling er en forudsætning for en holdbar løsning på den økonomiske krise?

Lisbeth Bech Poulsen sagde, at det var en fornøjelse at være med i Rio, hvor man trods alt fik et sluttekst, som hilser en grøn økonomi velkommen, og hvor man besluttede at igangsætte arbejdsprogrammer for at få et mere grønt BNP. Derfor var hun interesseret i at høre, hvordan det skrider fremad på internationalt niveau og herhjemme.

Lone Loklindt syntes også, mødet i Rio havde været godt, selv om nogle kunne have ønsket en mere ambitiøs aftale. Hun betegnede det som glædeligt, at EU nu vil gå videre selv. Hun spurgte, i hvor høj grad EU vil arbejde for, at de to processer smelter sammen.

På EU-plan holder vi fast ved, at vi skal op på de 0,7 pct. af BNP i udviklingsbi-stand, og lande som England indtager en rigtig position. Hun opfordrede EU til at presse på for, at forpligtelsen med hensyn til finansiering ikke bliver for letbetet. Der må gerne være hjerne med i det, men det gør ikke noget, at EU også har hjertet med, når det drejer sig om opfyldelse af Riokonklusionerne, og at der bliver brugt ressourcer på opfølgningen.

Miljøministeren svarede Nikolaj Villumsen, at hun godt kunne holde et langt foredrag om klimaaftaler og teknologi, men det ville nok falde uden for dagens emne. Hvis vi kan leve op til den vedtagne "roadmap", er vi rigtigt godt på vej til en omstilling til en grøn økonomi. Vi gør også meget inden for OECD.

Miljøministeren pegede i svaret til Lisbeth Bech Poulsen, at Danmark er med i Waves, som er et projekt under Verdensbanken, og at også OECD arbejder med et projekt med et grønt BNP. Vi arbejder også videre på konklusionerne fra Rio.

Miljøministeren kunne ikke svare Lone Loklindt på, om to processer kunne slås sammen. Hun tilføjede, at Gro Harlem Brundtland faktisk dagen før havde spurgt hende om det samme. FN-sporet er langsomt, og man diskuterer nu, hvordan den gruppe, som skal se på sagen, skal sammensættes.

FO 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om prioriterede stoffer indenfor vandmiljøet

– Tidlig forelæggelse

KOM (2011) 0876

Rådsmøde 3194 – bilag 2 (sammenotat side 23)

Miljøministeren: Punktet forelægges til forhandlingsoplæg, da formandskabet ønsker mandat til at søge enighed om sagen med Europa-Parlamentet ved første behandling.

Det centrale i forslaget er, at det tilføjer 15 nye stoffer til vandrammedirektivets liste over prioriterede miljø- eller sundhedsskadelige stoffer og opstiller grænseværdier for stoffernes tilstedeværelse i vandløb, søer og kystvande. Medlemsstaterne skal overholde disse krav senest ved udgangen af 2021 for at leve op til forpligtelsen i vandrammedirektivet om at sikre det, man kalder god kemisk tilstand i alt overfladevand. Forslaget reviderer endvidere miljøkvalitetskravene for 10 stoffer, der allerede optræder på listen.

Herudover vil jeg fremhæve 3 yderligere elementer i forslaget:

For det første udpeges i alt 8 stoffer som såkaldt prioriterede farlige stoffer, hvilket indebærer, at brug og udledning af stofferne på sigt skal bringes helt til ophør. Nu handler det om, hvad man må finde i vandet, men på sigt skal disse stoffer helt ophøre med at blive brugt.

For det andet opstiller forslaget retningslinjer for medlemslandenes overvågning af de prioriterede stoffer og for, hvorledes medlemsstaterne kan præsentere resultatet af den nationale overvågning.

For det tredje indføres der med forslaget en observationsliste, som pålægger medlemslandene at overvåge for en række kandidatstoffer med det sigte eventuelt at kunne sætte dem på listen over prioriterede stoffer ved fremtidige revisioner af listen.

De omfattede miljø- og sundhedsskadelige stoffer optræder i en række plantebeskyttelses- og svampedræbende midler, de anvendes som industrikemikalier, optræder som biprodukter ved forbrænding eller indgår i farmaceutiske produkter.

Regeringen støtter alle elementer i Kommissionens forslag, der vurderes som et godt bidrag til indsatsen mod spredning af forurenende stoffer i vandmiljøet i Danmark og i EU.

På to punkter er der imidlertid i Rådet et stort flertal af medlemslande, der modsætter sig Kommissionens forslag: Det ene handler om modstand imod at inddrage de 3 foreslåede farmaceutiske stoffer – det er 2 hormonstoffer og et gigtpræparat. Det andet vedrører modstand imod etablering af den såkaldte observationsliste, der skal benyttes ved fremtidige revisioner af listen over prioriterede stoffer.

Modstanden er gennemgående begrundet i de økonomiske omkostninger, der vurderes at knytte sig til især etablering af spildevandsrensning, som kan indfange de farmaceutiske præparater. Men nogle lande stiller også spørgsmål ved det

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

faglige grundlag for udpegning af stofferne og den ekstra overvågningsindsats, der knytter sig hertil.

Kvaliteten af den danske spildevandshåndtering indebærer, at forslaget i Danmark ikke forventes at medføre væsentlige offentlige eller private omkostninger.

FO Europa-Parlamentets stillingtagen kendes endnu ikke. Men Danmark vil på trods af den vanskelige forhandlingssituation lægge vægt på, at der opnås et resultat, hvor de farmaceutiske præparater optages på listen over prioriterede stoffer, samt at der bliver etableret en observationsliste til brug for fremtidige udvidelser af listen.

Danmark vil endvidere arbejde for, at den eksisterende EU lovgivning på kemikalieområdet – altså REACH-forordningen og direktiver om pesticider og biocider – anvendes i maksimalt omfang for at begrænse forureningen med prioriterede stoffer ved kilden og for herigennem at mindske behovet for at skulle benytte renseløsninger.

Pia Adelsteen spurgte, om miljøministeren mente, der var fagligt grundlag for at medtage de tre nævnte farmaceutiske stoffer.

Henrik Høegh bad om en liste – gerne med handelsnavne – så han kunne vurdere, om det overhovedet er nogle stoffer, vi arbejder med i Danmark.

Nikolaj Villumsen spurgte, om miljøministeren er enig med Det Økologiske Råd, som gerne vil have en række yderligere stoffer med på listen, bl.a. PFOA og nanomaterialer, og om miljøministeren mener, at vi også skal tage hensyn til kombinationseffekter.

Lisbeth Bech Poulsen spurgte, om medlemslande kan vælge at behandle prioriterede stoffer på observationslisten på samme måde som de stoffer, der står på EU-listen. Hun tænkte her bl.a. på pesticider.

Merete Riisager delte regeringens bekymring for vandkvaliteten, men ville gerne vide, hvad miljøministeren mente om, at nogle ikke mente, det videnskabelige grundlag var i orden. Det mener DI også.

NOT **Miljøministeren** sagde til Pia Adelsteen og Merete Riisager, at man har kigget på 2000 stoffer og har valgt 15 ud, som man vurderer er de farligste. Det er der selvfølgelig videnskabeligt belæg for. Det kan Miljøstyrelsen godt sende et notat om. Forholdet er det, at hvis man er imod at et stof optages på listen, kan man altid sige, der er tvivl om det faglige grundlag.

NOT Hun ville overlevere den liste, Henrik Høegh efterspurgte. Hun mente ikke, det vil være uoverkommeligt for Danmark, men de har problemer i nogle af de lande, som ikke har spildevandsrensning.

NOT Miljøministeren ville svare skriftligt på Nikolaj Villumsens spørgsmål vedrørende yderligere stoffer på listen. Med hensyn til nanoteknologi og kombinationseffekter henviste hun til den fremragende aftale, regeringen havde lavet med Enhedslisten. Hun mente, REACH var det rigtige sted at angribe sagen.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Nikolaj Villumsen, Henrik Høegh og Pia Adelsteen kunne bakke op om alle regeringens forhandlingsoplæg.

Formanden indskød, at det var tilstrækkeligt at sige, at man ikke støttede forhandlingsoplægget.

Merete Riisager kunne på trods af sin bekymring støtte regeringens forhandlingsoplæg vedrørende vandmiljøet.

Formanden konkluderede, at der ikke er konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO 6. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og rådets forordning om program for miljø- og klimaindsatsen (LIFE)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2011) 0874

Rådsmøde 3194 – bilag 2 (samlenotat side 34)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 440 (side 861, senest behandlet 2/3-12)

Miljøministeren: Punktet forelægges til forhandlingsoplæg da formandskabet ønsker mandat til at søge enighed om sagen med Europa-Parlamentet ved første behandling.

Forslaget viderefører EU's miljøstøtteprogram for perioden 2014-2020 med et foreslået budget for hele perioden på 3,2 mia. euro.

Der er 4 centrale nyskabelser i forslaget:

For det første foreslås afskaffelse af den eksisterende forhåndsfordeling af LIFE-støttemidlerne mellem medlemslandene til fordel for en fordeling, der baseres på projekternes kvalitet. Dog suppleret af bestemmelser, som sikrer, at alle medlemslande gennemfører et antal af den nye type såkaldt integrerede projekter.

Forslaget introducerer for det andet begrebet integrerede projekter som en ny projekttype. De er kendetegnet ved at være mere omfattende LIFE-projekter med en større geografisk dækning. De retter sig bl.a. imod implementeringen af EU's miljø- og klimalovgivning. Og med de sigter mod samtidig at mobilisere midler fra andre EU fonde, f.eks. landdistriktsmidler eller regionalfondsmidler.

Som det tredje vil medlemsstaterne fremover i komiteprocedure skulle træffe beslutning om udformningen af flerårige arbejdsprogrammer for fordeling af LIFE-støtten, herunder vedrørende fordeling af støtten mellem de forskellige prioriterede områder og mellem forskellige tilskudstyper.

Endelig oprettes der med forslaget et selvstændigt klimadelprogram, som finansieres ved en udvidelse af de samlede LIFE-midler med 25 pct. – altså 0,8 mia. euro. Tilsammen giver det 3,2 mia. euro. Man udvider fra 2,4 til 3,2 mia. euro. Disse er reserveret til projekter rettet mod forebyggelse af klimaforandringer, klimatilpasning, og information.

Danmark støtter Kommissionens forslag om, at LIFE-midlerne fremover primært skal fordeles ud fra en vurdering af projekternes kvalitet. Og vi er tilfredse med, at LIFE-programmets fokus via integrerede projekter og en mere målrettet programplanlægning i højere grad rettes mod gennemførelse af den eksisterende miljølovgivning på en række centrale felter. Udover gennemførelse af EU's natur- og biodiversitetslovgivning, der fortsat tilgodeses med den største budgetandel, prioriterer programmet gennemførelse af EU-lovgivning på klimaområdet samt på områderne vandmiljø, affald og luft. Danmark støtter endvidere en større medlemsstatskompetence for LIFE-komiteen, og vi støtter, at der etableres et selvstændigt klimaprogram med eget budget.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Det cypriotiske formandskab søger nu mandat i Rådet til at indgå en første behandlingsaftale med Europa-Parlamentet om alle elementer i forslaget på nær den foreslåede budgetramme. Budgetrammen forhandles først på plads ved de samlede budgetforhandlinger, formentlig under irsk formandskab i foråret 2013.

Forhandlingssituationen i Rådet er vanskelig. Et stort flertal af medlemslande ønsker at fastholde den gældende nationale forhåndsfordeling af midlerne i ordningen frem for en fordeling af midlerne ud fra projekternes kvalitet som foreslået af Kommissionen. Danmark og en håndfuld andre medlemslande samt Europa-Parlamentets miljøkomité støtter Kommissionens forslag.

FO På trods af den vanskelige forhandlingssituation lægger Danmark betydelig vægt på at opnå et resultat, der afskaffer den nationale forhåndsallokering af LIFE-midlerne. Dette vil først og fremmest sikre, at kun de bedste projekter opnår støtte. Hertil kommer, at en videreførelse af den eksisterende ordning sætter en u hensigtsmæssig overgrænse for størrelsen af de projekter, Danmark kan udføre og søge tilskud til via LIFE-programmet.

Ud fra hensynet til, at de begrænsede LIFE-midler skal kunne medfinansiere så mange projekter som muligt, lægger Danmark endvidere vægt på, at EU støtte-satserne generelt ikke forøges ud over de gældende 50 pct. af projektkostningerne. Der er nogle, der gerne ville have dem op på 80 pct.

Pia Adelsteen syntes egentlig, det lød meget fornuftigt, hvad miljøministeren sagde om, at midlerne skulle gives til de bedste projekter. Hun spurgte, hvad miljøministeren forventede at der ville komme ud af det.

Henrik Høegh var glad for, at miljøministeren går ind for at bevare 50 pct. national medfinansiering.

Lisbeth Bech Poulsen pegede på, at der er uenighed mellem Kommissionen og Europa-Parlamentet om, hvorvidt LIFE kan bruges på oversøiske territorier. For os er det relevant i forhold til Grønland, som har hårdt brug for støtte til at bevare biodiversiteten. Hun spurgte, hvad miljøministeren holdning er hertil.

Merete Riisager spurgte, hvad man egentlig har opnået ved brugen af de ganske betragtelige ressourcer, der er anvendt, og hvor mange jobs der er skabt.

Lone Loklindt bakkede op om regeringens linje om, at LIFE-midlerne skal fordeles på en ny og mere ambitiøs måde.

Miljøministeren fandt det svært at svare Pia Adelsteen på, hvad det ender med. Vi har stået stejlt på at ophæve forhåndsallokeringen, men vi kan godt se problemerne med at komme igennem hermed, da mange gerne vil have, at der kommer midler til alle lande.

Hun var ligesom Henrik Høeg af den opfattelse, at det er godt med 50 pct. medfinansiering, især for små og mellemstore virksomheder.

Hun bekræftede over for Lisbeth Bech Poulsen, at der er uenighed mellem Kommissionen og Europa-Parlamentet om, hvor LIFE kan bruges. I betragtning af de mange udfordringer, vi har i Europa, mener Danmark ikke, vi skal bruge LIFE-midlerne på oversøiske territorier.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Merete Riisager kunne ikke støtte forhandlingsoplægget på grund af de mange ressourcer, der bruges på LIFE.

Formanden konkluderede, at der ikke er konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Liberal Alliance havde ytret sig imod det.

FO 7. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fritidsfartøjer

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2011) 0456

Rådsmøde 3194 – bilag 2 (samlenotat side 43)

Miljøministeren: Punktet vil blive forelagt til forhandlingsoplæg, da det cypriske formandskab søger at opnå en enighed med Europa-Parlamentet i en første behandling.

Kommissionen har fremlagt et forslag til revision af direktiv for fritidsfartøjer. Direktivet regulerer fartøjernes sikkerhed, udstødningsemissioner og støjemissioner.

Der er tale om et meget teknisk indre markedsforslag, der har hjemmel i traktatens artikel 114.

Forslagets primære formål er at fremme et bedre fungerende indre marked. Det opnås bl.a. ved en tilpasning af direktivet til EU's nye ramme for markedsføring af produkter og til gældende overensstemmelsesprocedurer.

Herudover er formålet at fremme en indbyrdes tilnærmelse af emissionsgrænserne på verdensplan.

Branchen for fritidsfartøjer er præget af små og mellemstore virksomheder. 95 pct. af EU's virksomheder, som producerer fritidsfartøjer, er SMV'er. Forslaget balancerer derfor også hensynet til beskyttelse af miljø og sundhed med hensynet til de små og mellemstore virksomheders sårbare situation.

Miljøindholdet i forslaget vedrører primært grænseværdier for udstødningsemissioner. Forslaget indfører nye og strengere grænseværdier for udstødningsemissioner af NO_x, HC – det er uforbrændt brændstof – og partikler. Samtidig lempes CO-grænseværdierne en lille smule. Dermed vil EU's grænseværdier blive harmoniseret med de tilsvarende grænseværdier i USA for både SI-motorer – dvs. benzinmotorer – og CI motorer, dvs. dieselmotorer.

Kommissionen foreslår, at de eksisterende støjkrav til fartøjerne fastholdes. Støj fra både er resultat af en kombination af faktorer, og Kommissionen vurderer, at reduktion af én faktor som f.eks. motorstøj ikke nødvendigvis vil medføre den forventede reduktion af den samlede støj. I stedet foreslår Kommissionen, at der reguleres nationalt gennem fart- eller afstandsgrenser.

Det vurderes umiddelbart, at forslaget samlet har en positiv påvirkning af beskyttelsesniveauet. Grænseværdier for støjemissioner fastholdes på eksisterende niveau, mens grænseværdier for luftemissionerne skærpes. De tekniske krav strammes samlet set.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Forhandlingssituationen er den, at i forhandlingerne i Rådets tekniske harmoniseringsgruppe har der især været fokus på tilpasningen til den fælles ramme for markedsføring af produkter og på definitionen af private importører og designkategorier. En række lande har ønsket mindre justeringer af forslaget. Der er dog

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

overordnet tilslutning til forslaget balance mellem konkurrenceevne, det indre marked og miljø.

Det cypriotiske formandskab stiler mod en førstelæsningsløsning med Europa-Parlamentet i 2012.

FO Regeringen støtter Kommissionens forslag. Vi finder det centralt, at luft- og støjemissionskravene til fritidsfartøjer fortsat ansporer til teknologisk udvikling og i størst mulig omfang trækker på erfaringerne fra eksisterende teknologi fra andre anvendelsesområder med bedre miljøperformance. Regeringen støtter desuden, at der sker en tilpasning af direktivet til EU's fælles ramme for markedsføring af produkter.

Pia Adelsteen gjorde – som Svend Auken ville have gjort det – opmærksom på, at det ikke hed "førstelæsning", men "førstebehandling".

Hun henviste til, at der i samlenotatet står, at der skal indføres en ny forpligtelse for medlemsstaterne til hvert femte år at indsende en rapport om direktivets anvendelse til Kommissionen. I betragtning af at kun 0,5 pct. af disse motorer produceres i EU, spurgte hun, hvorfor man overhovedet vil bruge administrative ressourcer på det.

Henrik Høegh mente, det var vigtigt, at vi følger EU-reglerne.

Merete Riisager spurgte, hvor meget regeringen vurderer at det vil skade miljøet, at man ikke har de tankanlæg.

NOT **Miljøministeren** ville svare skriftligt på Pia Adelsteens spørgsmål om medlemsstaternes rapporteringsforpligtelse. Fritidsfartøjerne står faktisk for 4 pct. af udledningen fra transportsektoren, så det er ikke helt lidt.

Miljøministeren sagde til Merete Riisager, at direktivet primært handler om at harmonisere regler for det indre marked, og at det behandles af Konkurrenceevnerådet. Der kommer en lille stramning af emissionerne, men det er for at harmonisere reglerne.

Merete Riisager kunne ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke er konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Liberal Alliance havde ytret sig imod det.

9. Siden sidst

Orientering om verserende sag ved EU-Domstolen:

a) C-260/11 (Kommissionen mod UK ved EU-domstolen om forståelsen af "ikke uoverkommelige dyr" i Aarhuskonventionen og EU-direktiver)

EUU alm. del (11) – bilag 4 (notat om dansk indlæg i sagen)

Miljøministeren: I overensstemmelse med Europaudvalgets beretning af 30. april 2009 vil jeg orientere Europaudvalget om en væsentlig retssag ved EU-Domstolen, som regeringen har intervenseret i.

Den sag, der er tale om, hedder C-260/11. Den drejer sig om en række spørgsmål, som den engelske Supreme Court har rejst for EU-Domstolen. Sagen omhandler forståelsen af Aarhuskonventionens artikel om, at omkostninger ved at indgive klager til klagenævn eller føre sager ved domstolene ikke må være "uoverkommeligt dyre".

Dette spørgsmål er principielt, og det har også betydning for Danmarks muligheder for at have mest mulig fleksibilitet i forhold til målsætningen i de direktiver, hvor bestemmelsen er gennemført. Det er den i VVM-, IPPC- og IED-direktiverne.

Danmark har på den baggrund afgivet såvel skriftligt som mundtligt indlæg i sagen. Lad mig slå fast, at regeringen naturligvis er enig i, at det ikke må være uoverkommeligt dyrt at klage. Regeringens ærinde i sagen har været at argumentere for, at der i reglerne i høj grad er overladt medlemsstaten et spillerum til at opnå det foreskrevne resultat, nemlig at klageadgange ikke må være "uoverkommeligt dyre".

Generaladvokaten kommer med forslag til afgørelse den 18. oktober 2012. Der vil formentlig blive afsagt dom i sagen omkring januar-februar 2013.

Punkt 5. Samråd med ministeren for ligestilling og kirke vedrørende samrådsspørgsmål B om kvinder i bestyrelser

- EUU alm. del (12) – samrådsspørgsmål B
- Rådsmøde 3146 – bilag 3 (debatten om kvinder i bestyrelser)
- EUU alm. del (11) – svar på spørgsmål 71
- EUU alm. del (11) – svar på spørgsmål 73
- EUU alm. del (11) – svar på spørgsmål 74
- EUU alm. del (11) – bilag 423 (regeringens svar på Kommissionens høring om flere kvinder i bestyrelser)
- EUU alm. del (11) – bilag 432 (høringsdokument fra Kommissionen om kvinder i bestyrelser)
- EUU alm. del (11) – bilag 453 (Ligestillingsudvalgets udtalelse vedr. høring om kvinder i bestyrelser)
- EUU alm. del (11) – bilag 473 (revideret oversættelse af regeringens høringssvar på Kommissionens høring om flere kvinder i bestyrelser)
- EUU alm. del (11) – bilag 609 (brev vedr. kvinder i bestyrelser)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

"Hvorfor har ministeren på Danmarks vegne ikke været medunderskriver på brevet fra ni landes ministre, som afvise Kommissionens tanker om at indføre kvoter for kvinder i virksomhedsbestyrelser som værende i strid med nærhedsprincippet (se EEU alm. del - bilag 600) og i stedet valgt selv at fremsende sit eget brev? Mener ministeren i den forbindelse, at Kommissionen kan regulere andelen af kvinder i virksomhedsbestyrelser (gennem f.eks. kvoter) på en måde, der overholder nærhedsprincippet?"

Pia Adelsteen begrundede samrådsspørgsmålet, som kommer i fortsættelse af et samråd i Ligestillingsudvalget om det famøse brev. Når hun også havde spurgt, om ministeren mener, man overhovedet kan regulere andelen af kvinder i virksomhedsbestyrelser via EU-lovgivning, var det fordi hun mente, nærhedsprincippet var et princip, der skulle overholdes. Hun var klar over, at ligestillingsministeren siger, vi ikke går ind for kvoter, og at vi har lavet en dansk model, men kan der overhovedet indføres regulering på EU-plan? Kan man ikke lige så godt klare problemet på nationalt plan?

Ligestillingsministeren: Jeg er glad for, at det er gået ind, at vi ikke går ind for kvoter. Det har vi jo haft nogen diskussioner om igennem 7-8 måneder. Jeg vil gerne starte med at sige tak for invitationen til at komme her i dag. Jeg har ingen flødeboller med. Det skal jeg prøve at huske til næste gang. Der bliver i dag spurgt til, hvorfor jeg på Danmarks vegne ikke har valgt at være medunderskriver på et brev, som en række medlemslande har sendt til Kommissionen, hvori de erklærer sig som modstandere af kvoter.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Jeg vil starte med at skitsere den proces, der har været siden kommissær Redings direktivudkast kunne læses i blandt andet pressen i starten af september.

Derefter vil jeg komme ind på den sidste del af spørgsmålet, som handler om nærhedsprincippet, som Pia Adelsteen var inde på til sidst.

Først til det omtalte brev fra Storbritannien og 8 andre medlemslande til EU-præsident Barroso og vicepræsident Reding.

Siden udkastet til et direktivforslag om kvoter har kunnet læses i pressen, har der været løbende sonderinger mellem en række lande om, hvorvidt der kunne skabes enighed om et brev til Kommissionen med henblik på at tilkendegive, at der vil være et blokerende mindretal mod EU-regulering vedrørende kvoter for kvinder i bestyrelser.

Danmark har også været kontaktet i denne proces.

Den danske regering er enig med disse lande i, at vi ikke ønsker kvoter.

Men i Storbritanniens brev blev der også lagt op til, at eventuelle tiltag for at fremme flere kvinder i bestyrelser udelukkende skal ske på nationalt niveau, herunder gennem frivillige initiativer, og at man skal afvente resultaterne af disse. Argumentationen i Storbritanniens brev går dermed imod regeringens holdning. Vi har netop udviklet den danske model for flere kvinder i ledelse, fordi vi ikke mener, de frivillige tiltag, der har været på området, har rykket nok.

Derudover ønsker vi at føre en konstruktiv dialog om, hvordan vi får flere kvinder i bestyrelser. Her mener vi, at den danske model bør kunne inspirere både Kommissionen og medlemslandene.

Den danske regering valgte derfor ikke at skrive under på brevet.

I stedet valgte vi at sende et brev til vicepræsident Reding og kommissær Barnier, hvor det også gøres klart, at vi ikke kan støtte kvoter på EU-niveau. Dette brev er blevet sendt til Europaudvalget til orientering den 20. september. Lad mig lige gentage, at der står i det brev, at vi ikke kan støtte kvoter.

Regeringens holdning er, at vi er enige med Kommissionen i, at der er behov for en styrket indsats for at få flere kvinder i ledelse. Derfor har vi valgt i vores brev at fortælle om den danske model for flere kvinder i ledelse. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at den bygger på fleksibilitet og respekt for virksomhedernes ledelsesret.

Vi vil med andre ord gerne være med til at tage debatten og pege på andre løsninger end kvoter.

Samtidig mener vi, der er behov for at se et officielt udkast til direktiv, før vi kan tage stilling til, om vi ønsker at støtte EU-regulering på området. Det har vi på nuværende tidspunkt ikke set.

Når det så er sagt, så mener regeringen ikke, at vejen til reelle fremskridt er gennem kvoter og tvang. Det har vi sagt før, og det mener vi stadig væk.

Jeg kan derudover orientere udvalget om, at den svenske regering heller ikke valgte at skrive under på Storbritanniens brev. De valgte – ligesom os – at sende

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

et selvstændigt brev til Kommissionen, hvori de også tilkendegav, at de ikke kan støtte et direktivforslag om kvoter.

Brevene fra både Sverige og Danmark betyder, at begge lande tæller med blandt de lande, der ikke ønsker kvoter i EU. Vi indgår så at sige sammen med Sverige i gruppen af lande, der tilkendegiver et blokerende mindretal i forhold til EU-regulering gennem kvoter.

Vedrørende anden del af fru Pia Adelsteens spørgsmål – hvor der spørges til, om jeg mener, at Kommissionen kan regulere andelen af kvinder i virksomhedsbestyrelser på en måde, der overholder nærhedsprincippet – vil jeg sige:

Ifølge nærhedsprincippet skal der kun træffes beslutninger på EU-niveau, hvis ikke målene i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne selv nationalt, regionalt eller lokalt, men på grund af den påtænkte handlings omfang eller virkning bedre kan nås på EU-plan.

Som sagt har Kommissionen endnu ikke fremsat sit forslag til direktiv.

Først når eller hvis Kommissionen fremsætter et officielt forslag om kvoter, vil regeringen – jævnfør den danske EU-beslutningsprocedure – foretage en selvstændig vurdering af, om forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Hvis regeringen skulle foretage selvstændige vurderinger af overholdelse af nærhedsprincippet, hver gang der florerede noget i pressen, ja, så siger det næsten sig selv, at det ikke vil være en hensigtsmæssig måde at forvalte vores ressourcer på. Jeg kan selvfølgelig ikke vurdere noget, jeg ikke kender indholdet af.

Det er ikke en ny måde at arbejde på. Sådan har det altid været – også hos den tidligere regering.

Der kan og vil jeg ikke i dag udtale sig om, hvorvidt nærhedsprincippet er overholdt, fordi vi ikke har set et officielt og konkret forslag fra Kommissionen, og dette gælder, uagtet om forslaget indeholder kvoter eller ej.

Nu behøver jeg nok ikke fortælle dette udvalg den danske EU-beslutningsprocedure; men regeringen skal jo allerede, når forslaget foreligger og Europaudvalget første gang orienteres ved et grund- og nærhedsnotat, vurdere, om forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Så det ligger i helt faste rammer, at udvalget får en vurdering på dette spørgsmål, så snart der ligger noget konkret.

Lad mig slutte af med en kort status for regeringens nationale arbejde med at få flere kvinder i ledelse. Regeringen fremsatte i sidste uge lovforslag om flere kvinder i ledelse, som førstebehandles efter efterårsferien. Jeg håber, vi kan få nogle konstruktive drøftelser af lovforslaget.

Pia Adelsteen forstod simpelt hen ikke ligestillingsministerens svar på den sidste del af samrådsspørgsmålet. Hvis vi i Danmark indfører en lov, som siger, at i alle virksomhedsbestyrelser skal der være 40 pct. kvinder, opnår man så ikke det samme, som hvis EU vedtager noget sådant? Ligestillingsministeren må da kunne forholde sig til princippet uden hensyn til indholdet af et konkret forslag.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Når der på et tidspunkt kommer et forslag, vil ligestillingsministeren så være med til at give Kommissionen "det gule kort", sådan som vi gjorde det i forbindelse med Monti II om organisationernes strejkeret?

Hun hørte godt, at den nuværende regering siger, den ikke går ind for kvoter, men det stolede hun ikke på.

Pia Adelsteen pegede på, at da man havde samrådet i Ligestillingsudvalget den 12. september, sagde ligestillingsministeren, at han ikke havde set noget brev. Brevet er dateret den 14. september. På den baggrund spurgte hun, hvornår vi egentlig har modtaget det.

Lykke Friis forstod, at regeringen ikke ville føre Europapolitik på baggrund af noget, der "florerer i aviser", men sagde, at det da var tilladt at læse direktivudkast, når de står i pressen. Hun ville anbefale ligestillingsministeren at holde sig orienteret om, hvad der foregår. Pointen er, at det har været muligt for andre lande helt principielt at tage stilling til, om de mener, EU skal lovgive på området.

Hun ville gerne have bekræftet, at hun hørte rigtigt, når hun hørte, at regeringen ikke ville skrive under på brevet, fordi den ikke var enig i indholdet, idet ligestillingsministeren var åben over for at lave EU-lovgivning på dette felt. Venstre mener, at nærhedsprincippet skal være det afgørende, og at man i EU skal fokusere på det, der er vigtigt i den nuværende krise.

Ligestillingsministeren svarede ordførerne, at hvis regeringen havde været enig i brevet, havde den skrevet under. Men den er uenig i, at man ikke kan lave regulering på EU-plan på dette område. I det britiske brev står der også, at man skal lade det, de nationale parlamenter har besluttet, få tid til at virke. Regeringen mener ikke, der har været den tilstrækkelige progression i de tiltag, der er taget nationalt.

Regeringen er ikke imod, at EU regulerer på ligestillingsområdet. Det har vi f.eks. accepteret, når det drejer sig om ligebehandlingsdirektivet, om kvinders og mænds lige muligheder på arbejdsmarkedet, om ligelønsdirektivet og om ret til betalt barsel. Det støttede regeringen op om. Han håbede da ikke, at Venstre lige pludselig var imod det.

Med hensyn til at regeringen bare gemme sig i busken og venter på, at EU skal komme med et kvoteforslag, fordi den ikke selv tør komme med det, sagde ligestillingsministeren, at det da ville være en underlig måde at arbejde på. Vi er kommet med en model, som vi mener er bedre end kvoter.

Det endelige brev fik regeringen først efter samrådet i Ligestillingsudvalget. Vi prøver, om vi kan finde den eksakte dato.

Eva Kjer Hansen ville gerne have den eksakte dato og spurgte, hvad de lå i, at ligestillingsministeren taler om det "endelige" brev.

Pia Adelsteen gentog sig spørgsmål, om en dansk lovgivning om 40 pct. kvinder i bestyrelser ikke opfylder formålet.

I øvrigt gjorde hun opmærksom på, at Dansk Folkeparti var imod barseldirektivet, idet partiet ikke mente, det overholdt nærhedsprincippet.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Hun henviste til, at ved en afstemning i Europa-Parlamentet i marts gik SF, Socialdemokraterne og Enhedslisten ind for, at der skulle være 30 pct. kvinder i bestyrelserne inden 2015 og 40 pct. inden 2020. Det var derfor, hun ikke troede på, at regeringen vil holde fast i, at der ikke skal være kvoter på EU-plan.

Hun glædede sig til at få datoerne at vide, idet hun pegede på, at da man havde samrådet i Ligestillingsudvalget den 12. september, hvor man spurgte ind til, om ligestillingsministeren havde fået et brev, fik man at vide, at det var ikke det endelige brev, og at ministeren stort set ikke havde modtaget noget. Brevet fra de 9 lande er dateret den 14. september.

Merete Riisager betegnede det som fuldstændig galimatias at gennemføre kvoter for kvinder i bestyrelser, uanset om det sker på EU-niveau eller på nationalt niveau. Hun oplevede slet ikke, at de kvinder, man vil hjælpe, efterspørger noget sådant.

Hun henviste til, at man lige havde diskuteret EU-integration på et overordnet niveau med udenrigsministeren, og spurgte, hvad det forhold, at regeringen ikke vil tage afstand fra et forslag om kvoter på EU-niveau, betyder for befolkningen opfattelse af EU.

Lykke Friis oplyste, at på samrådet den 12. september sagde ligestillingsministeren, at han ikke havde set det brev, men at han var blevet orienteret om det, fordi det var kommet en attaché i hænde.

Hun spurgte, hvad man skulle lægge i, at ligestillingsministeren i sin indledende besvarelse af samrådsspørgsmålet talte om, at vi "så at sige" var en del af det blokerende mindretal. Enten er vi vel med i det blokerende mindretal, eller også er vi det ikke.

Vi får nu at vide, at regeringen er villig til, at der skal vedtages regulering på EU-plan, når det gælder kvinder i bestyrelserne. Det fik hende til at spørge, hvor langt regeringen er villig til at gå. Er det et direktiv, vi taler om?

Ligestillingsministeren siger, han ikke vil forholde sig til et direktiv, som ikke foreligger, men man kan gå ind på kommissærens hjemmeside og læse mange ting om det. Kommissæren har også holdt en tale om det på Harvard, og kommissæren oplyser, at hun har fået de økonomiske kommissærer med på ideen.

Ligestillingsministeren præciserede, at det, han havde sagt, var, at han ikke havde noget imod, at EU regulerede på ligestillingsområdet, og så havde han nævnt nogle eksempler.

Han syntes, man skulle forholde sig til et direktiv, når det kommer. Lige nu foreligger der ikke noget direktivforslag. Han havde fået oplyst, at det også var holdningen hos den tidligere regering.

Ligestillingsministeren sagde med hensyn til datoerne, at kommissæren havde sendt ham et udkast den 12. september om aftenen.

I anledning af Merete Riisagers udtalelse om, at de kvinder, man vil støtte, ikke ønsker kvoter, gentog ligestillingsministeren, at regeringen ikke ønsker kvoter.

Han forstod ikke, at Merete Riisager kunne være sikker på, hvad danskerne mente om forslaget, når det ikke foreligger endnu.

2. Europaudvalgsmøde 12/10-12

Eva Kjer Hansen mente, det var vigtigt at få afklaret, hvornår der er indgået et udkast til brevet, og hvornår det "endelige" brev er modtaget i ministeriet.

Ligestillingsministeren kunne ikke på stående fod svare på det spørgsmål, men han kunne finde ud af det i løbet af en time.

Formanden sagde, at så måtte man holde et nyt samråd om sagen onsdag den 17. oktober.